

კაკალ გულში

პიესა 3 მოქმედებად

მოქმედნი:

ჭაღარა, დაწესებულების უფროსი
კვეყენაძე, მისი თანაშემწე
გოჩოლავა-
რინკველი- განყოფილებათა გამგეები
ირინარხ პარასკიდი-
ირაკლი-
მარო- დაწესებულების თანამშრომლები
მოხუცი-
ახალგაზრდა- დარაჯები დაწესებულებისა
მარტიროსოვი, სახლის პატრონი
უცხოელი, ჟურნალისტი
თარჯიმანი, პრესის წარმომადგენელი
მგზავრი, ჭაღარას ამხანაგი
მაკა, ჭაღარას დედობილი
დარბაიძე-
თამუნია- ქალები
ნადიკო-
ცაცა-
თიკო, მოსამსახურე გოგო
დაწესებულების თანამშრომლები, მთხოვნელები, მუშები, კომკავშირლები.

მოქმედება პირველი

ფართო დარბაზი, ეტყობა ოდესღაც მისაღები, სასტუმრო ოთახი ყოფილა, მდიდრულად მორთული. ერთ კუთხეში დგას მეტად ძვირფასი, ჩინური სურათე-ბით და ინკრუსტაციებით შემკული, შავი ხის შირმა. მუშები საკანცელარიოდ ამზადებენ დარბაზს. შემოაქვთ მაგიდები და გააქვთ რბილი ავეჯი, ფანჯრებზე სალუქ-მარმაშის ფარდებს და გარდინებს ხსნიან, კედლებზე ოქროს ჩარჩოებში დიდროვან საღებავით დახატულ სურათებს. დიდი ფუსფუსია და ორომტრიალი. თანამშრომლები დარბიან, მოაქვთ ქაღალდები. სამწერლო ჭურჭლები და მასა-ლა. ოთახს გადაირბენს ირინარხი.

1

1-ლი თანამშრომელი (მისძახის)

ირინარხ! ირინარხ!

მე-2 თანამშრომელი

(მეორე მხრიდან შემორბის და მისძახის)

ამხანაგო... ამხანაგო... კაცო! -- ვერ ვისწავლე ამის სახელი...

1-ლი თანამშრომელი

ვისი?.. ირინარხის?

მე-2 თანამშრომელი

ირინეა... არხია... თუ რაღაცა... ვერ დავიხსომე და...

ირაკლი

(უადგილოაღაგას მდგარ მაგიდასთან ზეზეურად ქალაქებს ჩაღრმავებია. თავს არ იღებს)

არხია, ძმაო, არხი... ჩვენთვის ახლა არხიეფისკოფოზიცაა და ყველაფერი...

მე-2 თანამშრომელი

როგორ?

1-ლი თანამშრომელი

არ იცი?

2

მე-3 და მე-4 თანამშრომელი (შემოცვივან)

აქ ირიკო არ არის? (აქეთ-იქით ეძახიან ირიკო! ირიკო! (ერთ-ერთი ხმას აუმაღლებს ვირიკო! ვირიკო!..

ირაკლი (ისევ ისე)

ჩემ... ჩუმად, ყმაწვილებო!

ყველა (პირველის გარდა)

რა იყო? რა მოხდა?

ირაკლი

(თავს აიღებს, თითქოს საზეიმო კილოთი)

ამერიიდან ვირიკო და ირიკო აღარ არსებობს...

განა არ იცით რაცა ჰქვია?

მე-2 თანამშრომელი

რა ვიცი ან რა ოხრად მინდა?

მე-3 თანამშრომელი

როგორ თუ რა ოხრად გინდა!.. აგერ სამი დღეა დავსდევ და არ იქნა ხელთ ვერ დავიჭირე... აუარებელი საქმე მაქვს... უფროსმა მითხრა მაგას მიმართეო...

მე-2 თანამშრომელი

მეც ეგრე არ მჭირს!..

მე-4 თანამშრომელი

ჰოდა ირიკოს ვეძებთ ყველანი.

მე-3 თანამშრომელი

აქამდის სულ ირიკოს და ვირიკოს ვეძახდით.

ირაკლი

ჰოდა გაიგონეთ, რომ ეგ დაუნიშნავთ ჩვენი განყოფილების გამგეთ და სახელადაც ირიკო კი არა...

1-ლი თანამშრომელი

ირინარხი ქვიან...

ირაკლი

და მარტო ირინარხი კი არა, არამედ ირინარხ პოლიხრონიევიჩ პარასკიდი.

მე-2 თანამშრომელი

აი, ჯანდაბას მაგის თავი და ტანი...

მე-3 თანამშრომელი

კაი ადვილი სახელი და გვარი არ ჰქონია!

მე-4 თანამშრომელი

მშვენიერი გამოსათქმელია, მე შენ გეტყვი...

მე-3 თანამშრომელი

რაც უნდა ის ერქვას მაგ ოჯახქორს, რა ვუყო ახლა, მაგრამ ეს საქმეები, საქმეები!.. აგერ სამი დღეა ხელით დამაქვს...

ირაკლი

რა შენი სცალია, მთელი დაწესებულება თავდაყირაა დაყენებული. ახალ ბინაზე გადმოვედით და მაგან უნდა გადაგვარიგოს, გაგვანაწილოს...

მე-2 თანამშრომელი

კარგი, მაგრამ საქმეებს ხომ შესრულება უნდა.

3

ირინარხი

(გამორბის და უნდა ოთახი გადაირბინოს. წინ გადაეღობებიან თანამშრომლები).

თანამშრომელი

ირიკო... ირინარხ... ბატონო ირინ...

ირინარხი

(ცოტა ბერძნულად უქცევს)

ბათონო, ბათონო... ხომ იცი საცა არიან...

მე-3 თანამშრომელი

უკაცრავად... მაგრამ მაგას არ დავუბრუნებ ახლა... აი ეს საქმეები...
(უჩვენებს პაპკას).

ირინარხი

ოჰ, ოჰ, ო... აბა ახლა სად მცალია მაგისტრის... (მუშას) მაგას რას
ჩადიხარ?... აა, ეგ შირმა ჯერ იყოს მანდა... შემდეგ ჩემს კაბინეტში
გადავიტან... (სხვა მუშას) აქ წამომყე... (გარბის).

მე-4 თანამშრომელი

ვერცხლის წყალია ნამდვილად... ხელში ვერ დაიჭერ...

მე-2 თანამშრომელი

საიდან გამოტყვრა ეგ ოხერი?

ირაკლი

სტავროპოლიდან, ჩემო ძმაო...

მე-4 თანამშრომელი

კაცო, შენ არ თქვი მაგის გვარი პარასკევია თუ რაღაც.

ირაკლი

პარასკიდი.

მე-4 თანამშრომელი

ჰოდა ეგ პარასკიდი ბერძნული გვარი არ არის?

მე-2 თანამშრომელი

ბერძენს სტავროპოლში რა უნდოდა?

ირაკლი

დამსახურებული კაცია...

მე-3 თანამშრომელი

შენ რა არ იცი!.. ინფორმაციურს ტყუილად კი არ გეძახით...

მე-2 თანამშრომელი

მე რომ აქამდის ეს კაცი არ შემიმჩნევია, როგორ არის ჩემი საქმე...

მე-4 თანამშრომელი

კაცო, აგერ ერთი თვეა, რაც ჩვენს დაწესებულებაში გაჩნდა... რა-
ღასაც მსახურებს, კაცმა არ იცის რას მსახურებს და სად მსახუ-
რებს, ესე იგი, რომელ განყოფილებაში, მაგრამ რომ მსახურებს ეს
კი ცხადია... სულ ან უფროსის კაბინეტშია, ან თავჯუდმოგლეჯილი
სადღაც დარბის და ისევ უფროსთან ბრუნდება...

მე-3 თანამშრომელი

ჰოდა ჩვენც ირიკო-ვირიკოს ვეძახდით.

მე-2 თანამშრომელი
უთუოდ მფარველი ეყოლება ვინმე, თორემ ასე უეცრად...

მე-4 თანამშრომელი
(ირაკლის)

შენ გეცოდინება...

ირაკლი

როგორ არ ვიცი, მოდი აქ, ყურში გეტყვი...

ყველანი

კაცო, რას გვიმალავ...

4

ირინარხი

(გამორბის. ისევ შემოესევინ).

თანამშრომელი

ირინ... ირიკო... იერარხ...

ირინარხი

(უეცრად შეჩერდება)

ყმაწვილებო, მე თქვენთვის ისევ ამხანაგი ირიქო ვარ.- "ვირიქო"
არა, "ვირიქო" არა... ვიცი მეზახით... ახლა რა გინდათ?

თანამშრომელნი

- საქმეებია დაგროვილი...
- ზოგი სამი დღეა ბრკოლდება...
- ხომ იცით ვოლოკიტაზე ბევრსა სწერენ...
- გვამტყუნებენ!
- ზოგი საქმე ისეთია, მოცდა მართლაც არ შეიძლება...

ირინარხი

(ამ ლაპარაკში შირმას მუშტრის თვალით სინჯავდა).

რა ვქნათ, ამხანაგებო, რა ვქნათ... დგეს არავის არ გვცალია... ხომ
ხედავთ რა ამბავია... ამ შენობაში დგეს გადმოვედით და ხომ უნ-
და დავლაგდეთ... ჯერ ჩვენ უნდა მოვეცხოთ, ოთახები და ადგილე-
ბი დავინაცლოთ, შემდეგ კი ისევ საქმეებს შევუდგეთ.

თანამშრომელნი

- კარგი და როდის?
- სამი დღეა ასე დავფუსფუსებთ, ერთი ორომტრიალია.
- ნეტავი ისევ იმ შენობაში ვყოფილიყავით...
- ყველამ ჩვენ ჩვენი ადგილი ვიცოდით...
- საქმეც ჩანგვით იყო აწყობილი.
- ახლა როდის დავეწყობით, ვინ სად ვიქნებით, კაცმა არ იცის...

ირინარხი

აი ქამისია მოვა და გაგინაცვილებთ.

მე-3 თანამშრომელი

მაინც საქმეები როდის?

ირინარხი

მე მგონია ხვალ, ამხანაგო... (უფრო გადაწყვეტით ხვალ)

თანამშრომელი

ახლა ეს მაინც გვითხარით... ირინ... იერარხ... არხირინ...

ირინარხი

ირიქო, ამხანაგებო, ირიქო... "ვირიქო" არა, "ვირიქო" არა... (ღიმილით გარბის).

1-ლი თანამშრომელი

რა გინდა, კაცო, კარგი ბიჭია!

მე-3 თანამშრომელი

კარგი მაგის ცხვირს მოუვა! რა აქვს კარგი?!

5

მარო (შემოდის)

თანამშრომელნი

- აა, მარუსია! მობრძანდი, მარუსია!
- რა გნებავთ, მარუსია?
- ქართველია, კაცო მა რუსია?

მე-2 თანამშრომელი

კო, კარგი ახლა, ნუ ღლაბუცობთ...

ირაკლი

რა გნებავთ, ამხანაგო?

მარო

დუდაროვმა მეცხვარეობის პროექტი გამომიგზავნეთო... აი მე რომ დაგიბეჭდეო...

თანამშრომელნი

(ირაკლის მიესვინ).

- როგორ, კაცო, მეცხვარეობის პროექტებსაც ადგენ?
 - ეს ხომ ჩვენი იმფორმბიუროა...
 - ინფორმბიურო კი არა, ეგ ცოცხალი ენციკლოპედიაა...
- ამას წინათ, არ იცით? საბალეტო სკოლის პროგრამაც შეუდგენია და დეზულეზაც დაუწერია...
- აი გიდი, კნიაზო!

ირაკლი

(თავაჩაღუნული ქალღმერთების ეძებს).

იცინეთ, იცინეთ! რა გენადვლებათ!.. აქ მე ხუთიათასს სხვადასხვა პროექტებს ვადგენ, თქვენ კი შემოსულ და გასულ ქალაქებში თვალეზი გილამდებათ...

მე-3 თანამშრომელი.

არა, ეს კი ნამეტანია, შენმა ძუემ! სად ჩვენი დაწესებულება და სად მეცხვარეობა, მით უფრო საბალეტო სკოლა!...

1-ლი თანამშრომელი

თუკი აძლევენ შესადგენად... ახლა რა? მაგან უარი თქვას თუ როგორ არის საქმე?

მე-3 და მე-4 თანამშრომელი

ტკუილა კი არ არის კნიაზი...

Он мог поговорить об Ювенале

В конце письма поставить Vale...

ი ტაკ დალევ: ხომ გახსოვთ ევგენი ონეგინი, ცოტ-ცოტა რომ ყველაფერი იცოდა. მაგანაც ყველაფერი იცის.

აბა, ჰკითხე აინშტაინის თეორია, რეები მოგიყვეს!

მე-2 თანამშრომელი

კაციც ეგ არის და ქუდიც მაგას ხურავს.

მე-3 თანამშრომელი

(ამასობაში მაროს ეკურკურებოდა, ჩაუღლინებს).

Ах, Маруся... Прямо ты дуся...

მარო

აბა როგორ გეკადრებათ... თავის დაჭერა არ იცით...

მე-3 თანამშრომელი

ჰმ... ვინ არ იცის თავის დაჭერა? მე არ ვიცი?.. ისიც ქალებთან?

მე-4 თანამშრომელი

ეგ ხომ განთქმული ლოველასია...

მე-3 თანამშრომელი

არა, შვილოსა... მე წვრილი მოხელე ვარ და მიტომ ფიცხობს ეგრე. თორემ აბა გამგემ თვალი ჩაუკრას...

მარო

დაიკარგე!

მე-3 თანამშრომელი

მერე რა კობტა გამგე გვყავს ახლა? ისეთია --- ვერცხლის წყალი...

მარო

თქვე უბედურებო! მაგის მეტი მასალა რომ არა გაქვთ რა... აქაოდა რაკი მემანქანე ქალია, უსათუოდ გამგეს უნდა ეარშიყებოდეს?..

მე-4 თანამშრომელი

მე და ჩემმა ღმერთმა, ეგ მართალია... ზაჰლა წაიღეს: გაზეთებში და პიესებში სულ მუდამ მემანქანისა და გამგის არშეყოფას დასცინიან...

მარო

Прямо надоели... თითქო მაგის მეტი არაფერი არ ხდებოდეს ცხოვრებაში...

1-ლი თანამშრომელი

ოო, ბევრი, ბევრი, ამხანაგო მარუსია... მაგრამ ესეც რომ ხდება, ხომ ცხადია...

მარო

შეიძლება, მაგრამ нельзя же до безчувствия.. (ირაკლის) რა ჰქენით, ირაკლი, პროექტი ვერ მოსძებნეთ?

ირაკლი

ეხლავ, ეხლავ... ძალიან არეულია ქაღალდები... ეხლავ მივაგნებ.

მე-4 თანამშრომელი

(მიიხედავს გაღებულ კარებისაკენ)

ყმაწვილებო, მგონი კამისია მოდის და ჩვენი უფროსიც...

6

ჭადარა

(შემოდის და მას მოჰყვება კვეყენაძე ირინარხი, გოჩოლავა, რინკველი და რამოდენიმე კიდევ სხვა. ჭადარას ყველა მორიდებით ექცევა, ის კი ყველას სათნოდ და ამხანაგურად. ეს ემჩნევა მის საქციელს, მის ლაპარაკს, თავის დაჭერას). მაშ ეს არის დიდი დარბაზი? აქ გინდათ რომ მოთავსდეს საერთო კანცელარია, არა? (პასუხს არ დაუცდის, შესმჩნევს კედელზე მხატვრულ არშიას). ამხანაგებო, ეცადეთ კედელს ნაკლებ შეეხოთ... ნუ ჰკიდებთ ესე ბლომად ამხანაგების სურათებს, часовня ხომ არ არის! портретная галлерея, ეს დაწესებულებაა და ზედმეტი აქ არაფერი არ უნდა იყოს... საერთოდ კედლები და თვით მთელი შენობაც უნდა იყოს სუფთა, უბრალო... აქ მაინც, ამ კედელზე ხომ ხედავთ რაიმე ზედმეტის გაკვრა, თუნდ უბრალო განცხადებისაც, ბარბაროსობა იქნება. თვითონ არის კედელი უბრალო და ლამაზი... საერთოდ, ამხანაგებო, აღარ უნდა არავითარი ესეთ გამაფრთხილებელ პლაკატებს ჩამოკიდება, როგორც მაგალითად: "დაჯექით", "ნუ აფურთხებთ", "ხელს ნუ ჩამომართმევთ" და სხვა ამგვარი. მოჭამა ამან თავისი დრო. ხალხი, ესე იგი, მომსვლელები თვით დაიცავენ წესრიგს თუ თვითონ თქვენ მოექცევით რიგიანად და იქნებით წესიერები... (უეცრად ყველას თვალს გადაავლებს და სათნოდ გაელიმება) ჰა,ჰა! მე ნოტაციებს კი არ გიკითხავთ... Я просто рекомендую свою мысль.. მაშ ეგრე... იყოს აქ საერთო კანცელარია... იქით რაღა არის? (გადის. მომყოლთაგან გოჩოლავს და რინკველს გარდა ყველა გაჰყვება. ეს ორი კი

რჩება შირმასთან, რომელსაც უფროსის ლაპარაკის დროს ყურადღება მიაქცევს და ეტყობა ჩუმი, მაგრამ ცხარე ლაპარაკი აუტყდათ).

მარო (ირაკლის)

ეტყობა კარგა ხანს მოგინდებათ ძებნა. მე წავალ...

ირაკლი

არა, ეს მაგიდა ჩემია. წამოიღეს თუ არა, თან გამოვეყვი, რომ ქალღმერთები არ დამკარგოდა, თორემ აქ ახლა ისეთი ამბავია... ძალიან პატრონს ვერ იცნობს. ნამდვილი ტაციაობაა: ვის ვისი მაგიდა მიაქვს, ვის შკაფი, ვის სკამი... აი, აი, შეხედეთ! ნამდვილად ერთიმეორეს დაჰკრავენ ეს ოჯახდაქცეულები.

გოჩოლავა

ამხანაგო, მე გიმტკიცებთ, რომ ჩემი კაბინეტი თვრამეტი კუბიკური მეტრია ან კუბიკური მეტრის თვრამეტი და ეს შირმაც იქ თავისუფლად მოთავსდება. თუმცა შეიძლება არც მოთავსდეს, მაგრამ მაინც მე უნდა წავილო, იასნო, დალშე!

რინკველი

კაცო, დაარწმუნეთ ეს ღიჯინა ურია... Убедите этого паршивого жида, , ნუ მევაჭრება пусть не торгуется со мной... შირმა ჩემს ოთახში უნდა მოთავსდეს... Ширма должна быть в моей комнате მორჩა და გათავდა... решено и подписано.

გოჩოლავა

რავა ახლა!.. ღონით მჯობიხარ, სიგრძით, სიმაღლით თუ დამსახურებით... არა, შეიძლება მჯობდე, მაგრამ მაგას რა მნიშვნელობა აქვს... იასნო, დალშე!

რინკველი

შე უბედურო, несчастный ты, შენ ყველაფრით გჯობივარ, я всем лучше тебя, არ იცი? не знаешь?

გოჩოლავა

მჯობიხარ თუ არა პერეკოპი შენ ეილე, შენი ცხვირი ნუ მომიკვდება, არა, შეიძლება პერეკოპი მეც ამელო, ან მე ავიღებდი, ან შენ აიღებდი, ან ვინმე აიღებდა -- ჰოდა, ახლა თუ შენ ეილე პერეკოპი, მე რალაზე ევიღებდი... იასნო, დალშე!

რინკველი

მე, ძმაო, я брат, პერეკოპზედაც ვიყავი, И на Перекопе был, დუშეთშიაც ვიბრძოდი, и в Душетах воевал და მამისონის უღელტეხილზედაც ჯარი მე გადმევიყვანე и на мамисонском перевале армию я перевел... შენ კი მაშინ, შე უბედურო, а ты тогда несчастный, მენშევიკების ფუქსავატ ფულების ბეჭდვას უნდებოდი, все свое время посвящал печатанию меньшевистских дутых

денег.

გოჩოლავა

ო, კარგი ახლა... იასნო, დალშე! მენშევიკობას რომ მაყვედრი. მე თავის დროზე პატიოსანი მენშევიკი მაინც ვიყავი და თუ არ ვიყავი, ახლა პატიოსანი ბლშევიკი ვარ. იასნო, დალშე! შენი თქვი რომ არც თავში იყავი პატიოსანი და არც ბოლოში... ჰოდა, თუ ბოლოში არ იყავი, თავში რაფერ იქნებოდი... იასნო, დალშე! შენ საქმეებს ნუ მომყოლებ თუ არა... ან მე მოვეყვები, ან შენ მოვეყვები, ან სხვა ვინმე მოვეყვება... იასნო, დალშე!

7

ირინარხი

(შემოდის გოჩოლავას უკანასკნელ სიტყვებზე)

ირაკლი

ძიძგი, ძიძგი მამალსაო...

ირინარხი

(მიუახლოვდება გოჩოლავას და რინკველს)

კარგია, ყმაწვილებო, სირცხვილია, ყველას ესმის თქვენი ლაპარაკი... რა გინდათ, რაზე ჩხუბობთ?

რინკველი

როგორ თუ რაზე? Как это о чем? შირმა უნდა წამართვას, хочет ширму отнять...

ირინარხი

როგორ თუ შირმას?! მერე საიდან არის შენი...

გოჩოლავა

მეც მაგას ვეუბნები... შენც მაგას ეუბნები, ყველა ამას ეუბნებით, მაგრამ... იასნო, დალშე...

ირინარხი

შირმა არც შენია და არც მაგისი... და რომ ორივე გაგასწოროთ, მე დავიდგამ ჩემს კაბინეტში.

გოჩოლავა და რინკველი

ერიჰაა! ახლა შენ დაიჩემე!

8

მაკა

უიმე, უიმე! ეს სად გადმოსულხართ. (ყველა იმას მიაქცევს ყურადღებას)

ძლივს მოგაგენით... სად არის ჩემი ჭაღარა?

ირინარხი

(წინ გამოვა)

ჭაღარა აქ არის მაკა... რაზე გარჯილხართ, რა ამბავია?

მარო (ირაკლის)

ეს ჭაღარას დედა ხომ არ არის?

ირაკლი

არა, დედა არ არის... დედობილია... განთქმული მაკა... მაკას ბავშვობიდანვე აუყვანია ჭაღარა და აღუზრდია... ასე რომ, ახლა ჭაღარას სახლში ცხოვრობს როგორც დედა. დიდი გაფოფრილი დედა-კაცია, მაგრამ საკვირველია, აქ რა უნდა?

მაკა

დაშლილი მაქ, შვილო, აქ თქვენთან სამსახურში მოსვლა, ჭაღარამ სასტიკად ამიკრძალა, მაგრამ... არც ტელეფონი გქონიათ, შვილო...

ირინარხი

დალოცვილო, ეს არის გადმოვდივართ ამ ახალ შენობაში და...

მაკა

ჰოდა... ძველ ბინაზედაც ტელეფონით ვერავის გავაგონე... სახლშიაც სხვა არავინ იყო... მე თვითონ წამოვედი...

ირინარხი

მაინც რა ამბავია?

მაკა

რალა რა ამბავია... ვანომ დარეკა ტელეფონით: ჭაღარა ეხლავე ჩემთან მოვიდეს, ამაღამ მოსკოში უნდა გავემგზავროთ კონფერენციაზეო... გადაეცით თუ კაცი ხარ... მე ვერ ვნახავ, ნუ მაჩვენებთ თორემ ძალიან გამიჯავრდება...

ირინარხი

კარგი, ეხლავ გადავცემ... (გარბის)

გოჩოლავა (რინკველს)

ჰო, კარგია. ახლა... შევრიგდეთ, ან მე შევრიგდები, ან შენ შემირიგდები, მაგრამ თუნდაც არ შევრიგდეთ დარწმუნებული ხარ, რომ მე უფრო მერგება შირმა, ამაში მე დარწმუნებული ვარ, შენც დარწმუნებული ხარ, ან შეიძლება დარწმუნებული არ იყო, არც მე ვიყო დარწმუნებული, მაგრამ იასნო, დალშე!

რინკველი

მერე ირინარხი? А потом Иринарх?

გოჩოლავა

არაფერია, დავასწროთ და მერე რას იზამს?.. ან მე დავასწრებ, ან შენ დაასწრებ, ან შეიძლება იმან დაგვასწროს... იასნო, დალშე!

რინკველი

თუ ასეა. მაშინ შუაზე გავჭრათ, если так, тогда пополам разрежем, მაინც კარგა ზორბაა და ორივეს გვეყოფა... довольно большая и обоим хватит, თუ გინდა если хочешь ცოტა მეტი შენ წაიღე, немного больше ты бери, ჯანდაბას, к черту!.. აბა, ერთი დურგალს დაუძახოთ, ну-ка позовем плотника...

გოჩოლავა

იასნო, დალშე! (თანამშრომელთაგანს), დურგალი, დურგალი, ხერხი... (თანამშრომელი გარბის).

რინკველი

(შირმის ნაწილს შეაბრუნებს)

შირმის ეს ნაწილი, вот эта часть ширмы, ჩემი უნდა იყოს. должна быть моей...

მაკა

(აქამდის დარბაზს ათვალიერებდა, ზოგ რამეს დიდის ცნობისმოყვარეობით ხელით სინჯავდა, უეცრად დაინახავს შირმას და სიხარულით შეჰკვივლებს, თან ქორივით მივარდება შირმას).

უიმე, შირმა, ოჰ, ეს რა მშენიერი რამ არის? რა უნდა ამას აქ... სახლში უნდა წავაღებინო... ეხლავ, ამ წუთს...

გოჩოლავა და რინკველი

(განცვიფრებული გაშეშდებიან და ერთიმეორეს ყვედრებით შეხედავენ. თანამშრომლებში მოისმის თავშეკავებული "ფხუუ")

მე-3 თანამშრომელი

ირაკლი

დაკვრითი წესით მუშაობა.

მაკა

სად არის ირიკო?.. აქ კაცი არ არის უფროსი?

გოჩოლავა

აქ ყველაზე უფროსი მე გახლავარ... არა, შეიძლება არ ვიყო, მაგრამ იმედი მაქვს რომ ვიქნები, იასნო, დალშე!

მაკა

მერე რომ მახლავხარ!.. თვალები რას დაგიჭყეტია? რას უყურებ, დაუძახე მუშებს და უთხარი ჩემსას წაიღონ...

გოჩოლავა

პატივცემულო მაკა... თქვენს ბრძანებას ვინ არ შეასრულებს, ან მე შევასრულებ, ან ის შეასრულებს, მაგრამ მაინც იასნო, დალშე!..

რინკველი (მორიდებით)

ეს შირმა, эта ширма დაწესებულების არის, учреждения და... и...

მაკა

დაწესებულება არ ვიცი მე... ან დაწესებულებას რად უნდა ამისთანა შირმა... ჩემმა ჭადარამ განა არ გამოგიცხადათ, რომ კანცელარიაში ყვგლაფერი უბრალოდ უნდა იყოსო?..

რინკველი

იმას არც სახლში უყვარს, он идома не любит, მაინც და მაინც გადამჭიჭული მორთულობა, непременно пышное убранство...

მაკა

ეგ შენი საქმე არ არის... ჩემ სახლში უფროსი მე ვარ... თქვენ თქვენ დაწესებულებას მოუარეთ...

მე-2 თანამშრომელი

რინკველს

გაჩუმდი, კაცო, არ იცი რა დამთხვეულიცაა...

მაკა

რა ამბავია... კომენდანტი არ ყავს ამ თქვენ დაწესებულებას?

1-ლი თანამშრომელი

რა გნებავთ, ბატონო?

მაკა

მე შენი ბატონი არა ვარ, მაგრამ აი, თუ შეგიძლია ეს შირმა წამოაღებინე... შენ რა, კომენდანტი ხარ?

1-ლი თანამშრომელი

კომენდანტი არა ვარ, მაგრამ... თქვენს ბრძანებას ვინ არ შეასრულებს... ეხლავე, ეხლავე... (ეძახის მუშას. ისინი ცოტა ხანს ყოყმანობენ, მაგრამ 1-ლი უჩვენებს მაკაზე) ბრძანებაა აგეთი... ეხლავე ზურგზე მოიკიდეთ და წაიღეთ... (მუშებს შირმა გააქვთ).

მაკა (გამარჯებული)

ასე არ სჯობია... (რინკველსა და გოჩოლავაზე) ჰმ!.. ესენი მასწავლიან ჩემს სახლში როგორ მოვიქცე!.. ჭადარამ აქ დამიშალა მოსვლა და თქვენს საქმეებში ჩარევა, თორემ... ჩემს სახლში...

გოჩოლავა (განზე. სხვებს)

დალოცვილო, მეტი ჩარევა რაღა იქნება?.. იასნო, დალშე!

მაკა (ყურს მოჰკრავს)

რაო?

1-ლი თანამშრომელი

არაფერი არ უთქვამს, პატივცემულო მაკა, არაფერი...

მაკა

ჰოო, აბა, როგორ გგონია! ეს ვიღაა? (მაროს) ვინა ხარ, ლამაზო?

მარო

(ცოტა შარცხვება).

მე აქ ვმსახურობ...

მაკა

რომ მსახურობ, მეც ვხედავ, ისე აბა, აქ რა გენდომება, მაგრამ გვარი რა გაქვს?

მარო

როგორ არა მაქვს... ჰოზბეტელაშვილი გახლავართ...

მაკა

ამისთანა გვარი ჯერ არ გამიგონია, მარა კაია, შვილო, კაი... მერე და რატომ ჩვენსა არ დაიარები?... ჩემი სახლი სავსეა შენისთანა ლამაზებით...

მარო

რა ვიცი, ბატონო...

მაკა

ბატონოს ნუ მეუბნები... საშინლად მეჯავრება ეს ფეოდალური სახელწოდება... მოდი, შვილო, მოდი... (განზე გაიყვანს). თუ გინდა რომ ბედს ეწიო... ჩვენსა უნდა იარო...

მარო

აბა, როგორ გავბედო... ვინ მომიშვებს?

მაკა

ვინ მოგიშვებსო რა სათქმელია... მოიცა, მოიცა... ა, ჭადარა ამაღამ წავა... ჰოდა ძალიან კარგი! ხვალ საღამოს შვიდ საათზე მოდი ჩემთან... შენთვის კარგია, შვილო, ბედს ეწევი... რა არის, ვერა ბედავ?... რაკი გეუბნები, უნდა მოხვიდე კიდეც... ეს ასე. ეს ვიღა არის? აა, კნიაზ ირაკლი? თქვენ აქ მსახურობთ?

ირაკლი

დიახ, ჯერჯერობით.

მე-3 თანამშრომელი

ეგ გახლავთ ჩვენი პროექტების ბუდე და საერთოდ ყველას ინფორმაციური.

მაკა

აა, დაგცინიან, კნიაზ, არა?

ირაკლი

ნუ მეძახით კნიაზს, საშინლად მეჯავრება ეს ფეოდალური სახელ-

წოდება.

მაკა

ოჰო, მე მაჯავრებთ? ფრთხილად იყავით, ირაკლი.

1-ლი თანამშრომელი

ოო, მაგისტანა ფრთხილი არა მგონია კურდღელიც იყოს. მხოლოდ ერთი განსხვავებაა: კურდღელი ჩერჩეტია და ეს კი ჭკვიანიც არის...

მაკა

ვიცნობ, ამხანაგო, კარგა ხანია ვიცნიაბ. ახალგაზრდობისას მაგას ჩვენს მაზრაში მარშლად ირჩევდნენ... მეც ბევრჯელ მივსულვარ მაგასთან სათხოვნელად. მე არაფერი არ მავიწყდება ზოგიერთივით და... არც უმადური ვარ... მხოლოდ თქვენ კი არა გვწყალობთ... არ დადიხართ ჩვენსა...

ირაკლი

საქმეები, მაკა ჩემო, საქმეები...

მაკა

კარგია საქმე რომ გაქვთ... ეს ჩემ ჭადარას კარგა მოუფიქრებია. რომ თქვენთვის საქმე გაუჩენია... გამოცდილი კაცი ხართ, გამოსადეგი... ბევრი გინახავთ, ბევრი იცით... მართლა, მოდით ჩვენსა, აი, მოიყვანეთ ეს თქვენი თანამშრომელი შარუსიაზა და... ხვალ მოდით საღამოთი შვიდ საათზე.

ირაკლი

დიდად გმადლობთ, მაკა!

მაკა

(უეცრად თითქო რაღაც გაახსენდაო)

ვაიმე, შირმა?! წაიღეს ხომ... აქ ჭადარამ არ მომისწროს, თორემ ეწყინება... (წასვლა უნდა) მაშ ეგრე, გელოდებით...

მ

ირინარხი (შემორბის)

ჭადარა სადღაც წასულა, ვერსად ვერ ვნახე...

მაკა

ო, ძალიან კარგი... ირიკო, ჯერ არ უთხრათ, რომ შირმა მე წავიღე...

ირინარხი

შირმა? რომელი შირმა? როგორ თუ წაიღეთ? (ცოტა ხანს სახტათ არის, შემდეგ ხარხარი აუტყდება). ჰა, ჰა, ჰა... მერე გოჩოლავა? რინკველი?

მაკა

კარგია, რა გაცინებს... მაშ როგორ გეგონა... აბა, ახლა ნახვამდის! ირიკო, ხვალინდელი საღამო არ დაგავიწყდეს და... ჭადარას შირმა-

ზე არაფერი უთხრა... ნახვამდის, ნახვამდის, ყმაწვილებო... (გაგოგმანდება).

(ცოტა ხანს უხერხული სიჩუმე. შემდეგ გოჩოლავა და რინკველი მივარდებიან ირინარხს).

გოჩოლავა

კაცო, გინახავს ამისთანა? ან შენ გინახავს, ან მე მინახავს, ან სხვა-უნახავს? იასნო, დალშე!

რინკველი

ვის გაუგონია, кто слышал, ესეთი საქციელი такой поступок...

გოჩოლავა

ახლა, ჭადარას დედობილი რომ არის იმისათვის ხომ არ დავერიდები? ყველას გვყავს დედობილი კი არა დედაც... ახლა, ჩემი დედაც. შენი დედაც, იმისი დედაც რომ გავიხსენოთ რა გამოვა! იასნო დალშე.

ირინარხი

კარგია ახლა... გირს ამაზე ლაფარაჭი... ცაიგო, შირმა, ცაიგო...

რინკველი

სადაური კანონია, какой это закон, რომ დაწესებულებიდან, что с учреждения ვინმემ რაიმე ავეჯი წაიღოს. какую нибудь вещь взял და ისიც სრულიად უცხო პირმა, совершенно постороннее лицо.

გოჩოლავა

ვინ ლაპარაკობს, ვინ? შენ რომ შარშან ტელეფონის აპარატი წააღებინე და სახლში დაიდგი, ის რაღა იყო?... არა, მერე მოიტანე, მაგრამ შემდეგ ისევ წააღებინე. იასნო, დალშე!

ირინარხი

ქარგია, ქაცო, რაგას ეჩხუბები!.. ახლა აგარც შენ გაქვს შირმა და აგარც მაგას... იმ ქალმა ორივე გაგასცორათ...

რინკველი

ამას მე ასე არ დავტოვებ, это я так не аставлю ადგილკომში განვაცხადებ, в местком заявлю კომუჯრედში დავსვამ საკითხს, в комячейке поставлю вопрос...

გოჩოლავა

თვითონ ჭადარას ვეტყვი... არა, შეიძლება არც ვუთხრა, მაგრამ მაინც, იასნო, დალშე!

ირინარხი

დაიცათ, დაიცათ რომ ვთქვი რა! ვითომ ზალიან დაგიმადლებს?.. (მიდის).

რინკველი

კაცო, რომ მიდიხარ, ასე როგორ იქნება.
(მიჰყვება).

გოჩოლავა

გარწმუნებ, ჭადარას ვეტყვი-მეთქი. იასნო, დალშე!
(სიც მიჰყვება. მიდიან მუქარით და ხრიალით).

1-ლი თანამშრომელი

აბა, ეხლა ჩვენც წავიდეთ, ძმაო...

მე-3 თანამშრომელი

სად უნდა წავიდე? ოთახი მე არა მაქვს, მაგიდა და სკამი. ეს ქალაქ-
დები შემრჩა ხელში, კაცი არ არის გამკითხავი. ხვალო, ამბობს ვი-
რიკო... უკაცრავად! "ვირიქო არა, გირიქო არა"... ირინ... არხი თუ
არხი... დიაკონი... ჯანდაბას მაგისი თავი...

მე-2 თანამშრომელი

შენ ის თქვი, ჭადარაც თუ მართლა კონფერენციაზე წავიდა, ვილა
დარჩება ჩვენს უფროსად. დარჩიაშვილიც შვებულეებაშია და...

1-ლი თანამშრომელი

როგორ გგონიათ: იცით ვინ იქნება?

ყველანი

ვინ, ვინ?

მე-4 თანამშრომელი

ვჩომდილო.

1-ლი თანამშრომელი

ოჰ, რას ამბობ!

მე-4 თანამშრომელი

მერწმუნეთ. ძალიან უყვარს ჭადარას და... ასე არ არის ირკლი?

ირაკლი

მართალია. მეც მგონია, რომ ვჩომდილოს, კვეჟენაძეს დასტოვებენ.

მე-3 თანამშრომელი

რატომ, კაცო, რატომ?

მე-2 თანამშრომელი

მაშინ ხომ ეგ ორი დაგვაჯდება თავზე, -- მათ ჩხუბს კი ჩვენ ვერ
აუვალთ, ახლა შეიძლება ვირიქოც ჩავვერიოს საქმეში და სულ
ავირევით, ძალიან პატრონს ვერ იცნობს. ვჩომდილოს კი თავისი არ
ესმის, სხვისას არ დაიჯერებს, უბედური რამე ჯიუტია...

1-ლი თანამშრომელი

პატიოსანია.

მე-4 თანამშრომელი

პატიოსანი მე ვიცი ვინც არი და რაც არი, მაგრამ...

ირაკლი

ზვენ ჩვენი საქმე გავაკეთოთ, სხვისი თქვენ ნუ გედარდებათ.

მე-4 თანამშრომელი

აა, დაიბანა პილატემ ხელი...

მე-3 თანამშრომელი

შენ რა გიჭირს, ძმაო. ამ პროექტს კი დასწერ და ამ ამბებს მუდამ გაიგებ... სხვა რა გინდა?

ირაკლი

მე რა მინდა? (შეღერებით)

წასრიგი და აზრი წმინდა...

უხეირო მომუშავე?

აღარ მინდა. აღარ მინდა!

1-ლი თანამშრომელი

ირიჰა! ეს ოპერეტის გუნებაზე დადგა... (მაროზე) კაცო, გაუშვი ეს ქალი თუ უშვებ...

მე-3 თანამშრომელი

მაგას როგორ გავუშვებ, ღმერთო კი მომკალი... აქ იყავი. გენაცვალე, მაგ პროექტს რას დაემებ... (მოხვევა უნდა)

მარო (არ იკარებს)

კარგი ერთი... ხომ იცით არ მიყვარს მაგისტანები...

ირაკლი

ვერ ვნახე კიდევ... სადღაც გადაიხაფრა... მოვნახავ უთუოდ. მაგრამ ახლა მე სულ სხვასა ვფიქრობ...

ყველანი

რას, რას?

ირაკლი

აი, გადმოვედით ამ "ოსობნიაკში". აქ ახლა გაჩაღდება კალმის წრიპინი, ქალაქების შირიალი, ჩოთქის ჩხაკუნი, მთხოვნელების სიარული, თანამშრომლების გულისხეთქა, უფროსების ყვირილი და ინტრიგები, ინტრიგები დაუსრულებელი...

მარო

თან სხდომები. კრებები, კრებები და სსდომები. ეგეც დაუსრულებელი...

მე-4 თანამშრომელი

ისიც დადლილზე, სამსახურის გათავების დროს, სამ საათზე. უჭმელი, უსმელი, ხახაგამომშრალი, ტვინგამოლაყებული...

ირაკლი

ჩვენამდე კი ამ დარბაზში ტრიალებდა სულ სხვა ცხოვრება. ვინ

იცის, აი, ამ კუშეტზე რამდენჯერ წამოწოლილა კარგს ნასადილევზე სახლის პატრონი, სიგარა გაუბოლებია და მისცემია ტკბილს ოცნებას. ან სადამო ხანს, ელექტრონის აბაჟურიან, შუქფარიან სინათლეზე კოხტა დიასახლისი ზღაპრულ, სალუქ სამოსელში გახვეული, მკერდმოღიავებული და მკლავებშიშველი ესე სტუქსავს თავის კავალერს, ვინმე ნიჟეგოროდის პოლკს, ულვაშგაწკეპილ დრაგუნს: Что Вы делаете? Как вам не стыдно? შემდეგ გადასულა უფრო სახუმარო კილოზე და დარბაზში გახმაურებულა: "Ах ты зюлик Московский". "Неет... нижегородакий" შეუწყვეტინებია საამურ ბარიტონს, ამასობაში ქალი გასხლეტია ვაჟს და ამოფარებია აი იმ შირმას, ახლა რომ ესე დიდის ამბით გაგვშორდა სამუდამოდ, შირმის იქით ჩამალულა ქალი და კავალერი კი აქედან დასტრიალებს. ხან გამოჩნდება ქალის ლამაზი თავი შირმის ზემოდან და იძახის, ხან ისევ იმალება. კავალერი კი უტრიალებს შირმას. ბოლოს ერთგან შეამჩნევს ღრეჩოს და ისიც ქალთან ერთად მოექცევა...(აქამდე. რაცა სთქვა. ყოველივე თვითონ გამოხატა კომიკურ მიხვრა-მოხვრასა და ჟესტებში). ამის შემდეგ კი, შირმის იქიდან რაც მოისმოდა, თქვენც კარგად იცით... ბევრი არაფერი! ხანემა, სულთქმა აჩქარებული!

მარო

აბა, რა საკადრისია, ირაკლი!

ირაკლი

მაგრამ ახლა თქვენ წარმოიდგინეთ სულ სხვა სურათი: დარბაზი გაბღღილებულია, ელექტრონი უხვად იფრქვევა ყოველ კუთხის კუნჭულშიაც. საზოგადოება ბრწყინვალე: ოქრომკედით გაჭედილი მუნდირები, დეზები... ბზზიკ... ბზზიკ... შავი ფრაკები, დეკოლტიანი ქალები და ამბრნარევი: შიპრი, კარილოპსის ახლად მოთიბული თივა... გულმკერდი ადის და ჩადის, ათქვირებული ძუძუები თრთოლავენ, ახალგაზრდა თვალები ელვარებენ. სიმებიანი ორკესტრი უკრავს სადღაც მესამე ოთახში... გაკრიალებულ და პუდრამოყრილ იატაკზე სხლტება და მიგოგმანებს მოქნილი ფეხები. ნაზი სითბო აღელვებულ სხეულებისა ათრობს და თენთავს ერთიმეორეს. ბრაზილია აქ გადმოსულა და ტანგო ღვენთავს თავის ყვითელ ალტყინებას...

მე-4 თანამშრომელი

პოეტია, მა რა ჯანდაბაა!

მე-3 თანამშრომელი

მე მგონია მალე ფუტურისტულ ლექსებსაც დაგვიწერს ირაკლი...

ირაკლი

(ცოცხლად მიუგებს)

მაგაზე ადვილი რა არის... აი ახლავე:

რა ხორუ დო ხორია,
წამკითხველი ღორია!

1-ლი თანამშრომელი

მერე, მერე, ირაკლი, განაგრძე თუ ძმა ხარ ამ "ასაბნიაკის" აღწე-
რილობა... მრმეწონა!

ირაკლი

შემდეგ ვახშამი... აი, უთუოდ იმ მეორე, ამის გასწვრივ მდებარე
დარბაზში... შამპანიური, ანანასები... დურაჯები და არტიშოკები...
ბევრმა არც კი იცის ჭამა როგორ უნდა... ეს უბრალო თავმოწო-
ნებაა თბილისელ ბურჟუასი, თორემ მამა მისი გერქუა მოუხარშავ
ჰუმი ნივრის ჭამამ გადაიტანა... შვილები ჰყავს საზღვარგარეთ გაზრ-
დილი, მასი ძმისწუ ლი ქალაქის თავია, მისი დისწული უდიდესი
ფინანსისტია ამიერკავკასიისა, ბანკის თავმჯდომარეა. აი, ნავახშ-
მევს ეს დარბაისელი ხალხიც იწყებს ცეკვას და იცით რისას? გაცხა-
რებულ მათჩიშისას... აი როგორ ცეკვავენ... მოდი!.. (მაროს გარდა
სათითაოდ ათამაშებს ყველას, ბოლოს გახურებული ცეკვაა).

ირინარხი (შემორბის)

რა ამბავია? რა დაგმართვიათ? ხომ არ გაგიჟდით?"

მე-2 თანამშრომელი

რა, ჩემო ძმაო! საქმე ჩვენ არა გვაქვს, რადგან არ ვიცით ვინ სად
ზის, რომელ ოთახში, როგორ ვართ განაწილებული, არავინ არა-
ფერს არ ალაგებს, მუშებიც აღარსად მოსჩანან, შირმის წაღება
გადაიყოლა ყველანი... ამასობაში ირაკლის მოეგუნება და ყველანი
აგვაცეკვა...

ირინარხი

ირაკლი! ამხანაგო! როგორ არა გრცხვენიათ... თქვენგან მოველო-
დი მაგას? დარბაისელი კაცი და ეგეები?... საცაა უფროსი მოვა, ქა-
მისია ისევ დაბრუნდება... როგორ იქნება?

მე-4 თანამშრომელი

მაშ, გვიბრძანე მანამდე რა გავაკეთოთ?

ირინარხი

რას ამბობთ!.. პირდაპირ სავოდევილო საქმეა... რა დროს ცეკვაა...
დაწესებულებაში?... საოცარია, როგორ შეიძლება...

მარტიროსოვი (შემოდის)

უკაცრავად, შეიძლება?

ირინარხი

რა გნებავთ?

მარტიროსოვი

მე ამ სახლის ძველი პატრონი გახლავართ...

ირინარხი

მერე რა გნებავთ?

მარტიროსოვი

ის მნებავს რომა... მე აქ არ ვიყავ... ორი თვეა თბილისში (ქალაქში) არა ვარ...

ირინარხი

კარგი, ნუ აჭიანურებთ, რა გნებავთ?

მარტიროსოვი

სახლი ჩამოგირთმევიათ... კეთილი და პატიოსანი!.. ბინაც წაგიღიათ უოუოდ საჭირო იყო... მაგრამ ამ ავეჯს რას მერჩით, ავეჯი ხომ არ ჩამოგირთმევიათ?..

ირინარხი

ავეჯი?.. სად არის თქვენი ავეჯი?

მარტიროსოვი

აი თუნდა ის ბარიშნა რომ ჩამომჯდარა... (მარო გველნაკბენივით წამოვარდაბა). ეს კუშეტი ჩემი გახლავთ. აი ეს ფარდებიც, ეს რბილი კრესლოებიც... მართლა, აქ კიდევ ერთი საუცხოვო შირმა იდგა, უთუოდ სხვა ოთახში გადაიტანდით... მეტათ ძვირფასი რამ არის... ცხონებულ მამაჩემს პარიზში აქვს ნაყიდი, ჩინური ხელობა გახლავთ.

შირმა?.. ჰო, სხვა ოთახშია.

მარტიროსოვი

დიახ და ახლა ის მინდა, რომა თქვენს დაწესებულებას არა სჭირდება რბილი ავეჯი, შირმა, ფარდები... აქ ქუხნის მოწყობილობაც არის დარჩენილა, აბა, რაში დაგჭირდებათ... გთხოვთ ყველა ეს მიბოძოთ, დამიბრუნოთ...

ირინარხი

ძალიან კარგი... აი, ჯერ კიდევ დალაგებული არა ვართ, დღეს გამოვედით ნაწილობრივ... უფროსს მოვახსენებთ და...

მარტიროსოვი

ჭადარას? ძალიან მშვენიერი...

ირინარხი

არა, ჭაღარა მოსკოვში მიდის...
მარტიროსოვი (შეაწუხდება)

მაშ ვის?

ირინარხი

აი, ვისაც თავის მაგივრად დასტოვებს...

მარტიროსოვი

ვინ იქნება არ იცით?

ირინარხი

რა მოგახსენოთ...

მარტიროსოვი

ჰმ... ჰმ... მაშ როდის შემოვიარო...

ირინარხი

აი, ამ დღეებში.

მარტიროსოვი

დიდადა გმადლობთ... (გადი).

მე-3 თანამშრომელი

ეს კარგი სიურპრიზია!

მე-4 თანამშრომელი

აჰა, ახლა დაიწყება კატავასია...

12

(შემოდის ჭაღარა. ვკეჟენაძე და კიდევ რამდენიმე. დამხვდურები გამოიჭიმებიან).

ჭაღარა (მიიხედ-მოიხედავს).

რა ამბავია? კიდევ ვერ დალაგდით? ირინარხ!.. მუშები სადღა არიან?.. დაუჩქარეთ, თუ კაცი ხარ... ხვალ დილისთვის მთელი კანცელარია თავთავის ალაგას იყოს...

ირინარხი

მესმის.

ჭაღარა

სად არიან გამგეები... ირინარხს წასვლა უნდა. კარგი, არაფერია... გამოუცხადეთ ყველას, რომ მე დღეს მივდივარ მოსკოვში კონფერენციაზე... ძალიან კი მეზარება ახლა დაწესებულების მიტოვება, რადგან რეორგანიზაცია უნდა ჩავვეტარებინა და ახალ შენობაში სხვანაირად უნდა გადავრიგებულყავით, მაგრამ აი, ჩემს მაგიერ ვკეჟენაძე დარჩება... მაგას ყოველი დირექტივები მიცემული აქვს... მე კი ამჟამად მეტად მოუცლელი ვარ, სახლშიც კი ვერ შევივლი... ცეკას სხდომაზე უნდა წავიდე და იქიდან პირდაპირ ვოკუხალზე... მართლა, გეთაყვა, ირინარხ, სახლში როგორმე აცნობეთ, რომ ჩემოდანი საჭირო ბარგიტ სადგურზე გამომიგზავნონ (ირინარხი გარბის) მაშ ასე... ნახვამდის, ამხანაგებო... იმედი მაქვს წესიერად იმუშავებთ და განსაკუთრებით არც სხვებს მოაცდენთ და არც თავის თავს--- ნახვამდის!.. (გადის, მომყოლნი გააცილებენ)

1-ლი თანამშრომელი

ხედავ, შინაც კი ვერ შეივლის...

მე-4 თანამშრომელი

მაშ, შირმის ამბავსაც ვერ გაიგებს...

მე-2 თანამშრომელი

ძალიან გადარჩა, მაკა, ძალიან!..

მე-3 თანამშრომელი

ხახვივით შერჩა შირმა...

ირაკლი

(ამოიღებს რაღაც ქაღალდებს)

აი, მოვნახე... უკაცრავად, მარო რომ ამდენხანს გაგაჩერეთ. მართ-
ლა, მარო, წავიდეთ მაკასთან?

მარო

მეტის სიამოვნებით წავიდოდი, რომ...

ირაკლი

რომ ჭაღარა იქ იყოს, არა?

მარო

რატომ ფიქრობთ ეგრე?

ირაკლი

მე ძველი მონადირე ვარ... იხვს ფრენაზე შევატყობ, მოვახვედრებ
თუ არა...

მარო

მერე აქ იხვი სად არის?

ირაკლი

საქმეც ის არის, რომ იხვი მოსკოვისკენ მიფრინავს... თქვენი თოფი
ველარ მიწვდება...

მარო

რა უცნაური ხართ...

ირაკლი

ძალიან მოგწონთ?

მარო

ვინა?

ირაკლი

ჭაღარა.

მარო

ჰა, ჰა!.. ახირებული ხართ... მომწონს როგორც პიროვნება: თავდა-
დებული, პატიოსანი, უმწიკვლო და ურყევი. მაკვირვებს, რომ ვერც
დიდმა სახელმა გააყოყოჩა და ვერც დიდმა თანამდებობამ გააამაყა.
მუდამ ისეთია, როგორიც უნდა იყოს ადამიანი... ესეთები კი იშვია-
თია პასუხისმგებელ ამხანაგებში... ყველა გაბლენძილი, ყველა გაჭი-

მული, ყველა მიუკარებელი, სალამსაც არ გაღირსებს, კბილდაჭერილი გელაპარაკება, სულაც რომ არ გიცნობდეს, არავითარი მიზეზიც რომ არა ჰქონდეს, მაინც ისე გელაპარაკება თითქო გიწყობაო...

მე-3 თანამშრომელი (ახლა მიაყურა).

მართალია, მართალი... ჰაიდა, მარუსია!

ირაკლი (მაროს)

მაშ, ხვალ მაინც მივდივართ.

მარო

კარგი, მივდივართ.

13

კვეყენაძე (შემოდის. მოჰყვება ირინარხი).
ვჩომდილო, ტავარიში?... არაფერი არ გამეგება... ა?

ირინარხი

იმას გეუბნები, რომ ეს ავეჯი პატრონს უნდა დაუბრუნოთ-მეთქი... კანონით მისია და თუ აქამდის არ წაუღია, ეს არც ჩვენი ბრალია და არც მისი. აქამდის პატრონი აქ არ ყოფილა...

კვეყენაძე

ჰოდა, აიღეთ და დააბრუნეთ... ა?

ირინარხი

დაბრუნებით დაუბრუნებთ, მაგრამ არის კიდევ ერთი...

კვეყენაძე

ვჩომდილო, ტავარიში... არაფერი არ მესმის? ა?

ირინარხი

არის კიდევ ერთი შირმა...

კვეყენაძე

რა შირმა, რის შირმა... ვჩომდილო?... ახლა მაგის თავი არა მაქ, მერე იყოს, მერე... ა?

ირინარხი

კარგი და როდის გაგახსენო?..

კვეყენაძე

(კარგ გუნებაზე იყო, თანდათან გული მოდის).
ვჩომდილო, ტავარიში... რას ჩამაცივდი?... გეუბნები მერე... ნეპანი-მაიშ?... ა?

ირინარხი

(თვს დახრის. სხაა ყველა გამოჭიმული დგას).
კვეყინაძე (დაინახავს თანამშრომლებს).

რას გამოჰიმულხართ? მე გენერალი კი არა ვარ... ვჩომდილო, ტავარიშჩ... ა?... ოო, ის სად არის, ის... კნიაზი... აი პროექტებს რომ ადგენს?..- ა?

1-ლი თანამშრომელი (ირაკლი)

აგერ გახლავთ, ამხანაგო...

კვეჟენაძე

აა! სწორედ შენ მინდიხარ... ა?... გესმის ამხანაგო!.. შენ უნდა სასწრაფოდ შემიდგინო ერთი პროექტი... ა?... დაკვრითი წესით... ხვალ, დილის 9 საათზე მზად უნდა იყოს... ხვალვე უნდა წარვადგინო... ა?

ირაკლი

მესმის... მხოლოდ ერთი პირობით...

კვეჟენაძე

რა პირობით? ვჩომდილო, ტავარიშჩ?

ირაკლი

ტყუილა არ დამაწერინოთ ეს პროექტი...

კვეჟენაძე (ეწყინა).

როგორ თუ ტყუილა... ვჩომდილო, ტავარიშჩ?... ტყუილა კი არა, უსაჭიროესი პროექტია... ისეთი, რომელიც... ა?... თვით ცხოვრებაა უნდა შეეფერებოდეს და არა მარტო თეორიულათ იყოს კარგი, ა?..

ირაკლი

მალიან კარგი... მიზრძანეთ რა საგანზე?..

კვეჟენაძე

აი, წამომყევით და მოგცემთ დირექტივებს... ა?

14

(შემოდის ოთხი კომკავშირელი)

1-ლი კომკავშირელი (კვეჟენაძეს)

თქვენა ხართ ამ დაწესებულების უფროსი, ამხანაგო?..

კვეჟენაძე

ვჩომდილო? რა გნებავთ?

მე-3 კომკავშირელი

ჩვენ ჭადარასთან მოვედით, მაგრამ ის აქ არ ყოფილა და გვითხრეს თქვენ მოგმართოთ...

კვეჟენაძე

მერე რა საქმე გაქვთ?

მე-4 კომკავშირელი

ჩვენ კომკავშირელები ვართ... ამჟამად ვეცნობით ჩვენ დაწესებუ-

ლებათა მდგომარეობას და სხვათა შორის გვინდოდა გავცნობოდით თქვენს წარმოებასაც...

კვეყნაძე

აა?... კარგი, ძალიან კარგი, მაგრამ ახლა არ მცალია...

მე-4 კომკავშირელი

მაშ როდის შეიძლება... ჩვენ ერთი საათის მეტი არ დაგვჭირდება...

კვეყნაძე

აჰა...

15

ირინარხი (შემორბის)

ამხანაგებო, ამხანაგებო, სადა ხართ?

კვეყნაძე

ვჩომდილო? რა ამბავია?

ირინარხი

ამხანაგო კვეყნაძე! ადგილკომი სასწრაფო სხდომას აწყობს და გთხოვთ დაესწროთ...

ყველანი

ადგილკომი? ახლა? უკვე 3 საათია...

რა დროს სხდომას? ვჩომდილო? (გადის).

ირინარხი

წამობრძანდით. ძალიანა გთხოვს... ამხანაგებო, რას უდგებართ წამოდით... დღის წესრიგში შირმის საკითხია დასმული (ყველა გა-შეშდება და ჩუმად არიან. ირინარხი შეატყობს, რომ თანამშრომლები გაპარვას აპირებან და პირველად თვითონ მოძუდგავს). მაშ არ მოდიხართ?... მე კი გავიპარები და თქვენ როგორც გინდათ ისე მოიქეცით (სასწრაფოდ გადის).

1-ლი თანამშრომელი

რა დროს სხდომას ამ მშვიერ კუჭზე! (გაიპარება).

მე-4 თანამშრომელი

შირმას სულ ერთია მე მაინც არ მომცემენ და ვინც უნდა ის წავიდეს სხდომაზე... (გაიპარება)

მე-3 თანამშრომელი

საკითხს უჩემოდაც ამოსწურავენ და მე რა მოხელე-ნაჩაღნიკი ვარ... (მიიხედ-მოიხედავს) და გაიპარება.

მე-2 თანამშრომელი

რა დროს სხდომას, ცოლი მშობიარე მყავს!.. (უკმაყოფილოა, ნელი ნა-

ბიჯით გადის)

1-ლი კომკავშირელი (თავისიანებს).

აი, ძმაო, ნამდვილი საბოტაჟი, ბიუროკრატიზმიც და ყველაფერი
თუ გინდათ ეს არის...

ირაკლი

(იღებს პორტფალს და ნელ-ნელა, ზანტად მიდის).

მარო, მარუსია! არ მოდიხართ? ვჩომდილო?

მარო

(გამოერკვევა, წამოდგება და მიდის).

რასაკვირველია წავალ... სხდომაზე (გადის. მას მიჰყვება ირაკლი).

მე-2 კომკავშირელი

არა, ამხანაგო! ამათ ვერაფერი ვერ გამოასწორებს, სანამ ჩვენი სა-
ნათი არ შეანათებს მაგაია დაწესებულებაში. (მღერიან: «ჩვენ ვართ და
ჩვენი სანათი, გამნათებელი ბნელისა" და სხვ. დროის შესაფერ კუპლეტებს).

ფარდა

მოქმედება მეორე

პირველი მოქმედების დარბაზი უკვე კანცელარიად არის ქცეული. მოჩანს აგ-
რეთვე ოთხი კაბინეტი: კვეჟენაძის. ირინარხის, გოჩოლაგასი და რინკელის.
კვეჟენაძის კაბინეტის წინ დგას ახალგაზრდა დარაჯი. ირინარხის კაბინეტის წინ
მოხუცი.

I გოჩოლაგასთან

1

გოჩოლაგა

კაცო, ვინ კითხავს რინკველს, ვისი ტიკი-ტომარაა!. ან ვისი ტომა-
რის ტიკია... იასნო, დალშე!

მე-3 თანამშრომელი

ტიკი-ტომარა კი არა, მიბრჰანა უჩემოთ ამისთანა საქმეები არ გაგ-
ზავნოთო...

გოჩოლაგა

კაცო, იმან თუ თავისი ფუნქციები არ იცის, მე კარგად ვიცი... არა.
შეიძლება იმანაც იცის, შენც იცი, ყველამ იცოდეს, მაგრამ მეც ვი-
ცი... იასნო დალშე! რინკველს რა უფლება აქვს ჩემი ხელმოწერილი
ქაღალდები გადასინჯოს... არა, შეიძლება უფლება ჰქონდეს, მაგრამ
მე ჩემი პირდაპირი უფროსი მყავს... იმასაც ყავს უფროსი, შენც

გყავს უფროსი, ყველას გვყავს უფროსი... იასნო დალშე! როგორც ისაა განყოფილების გამგე, ისე ვარ მეც... და მე თუ ვარ განყოფილების გამგე, ისეა ისიც... იასნო, დალშე!

მე-3 თანამშრომელი

არ ვიცი სწორედ ახლა როგორ მოვიქცე?

გოჩოლავა

როგორ მოიქცე და ისე მოიქეცი, როგორც მე გეუბნები... და მე გეუბნები ისე, როგორც უნდა მოიქცე... იასნო დალშე! ჩემი ქაღალდები უშუალოდ უნდა წავიდე, სადაც ჯერ არს, საერთო კანცელარიის გზით... და თუ არ წავა, მაინც უნდა შევიდე კანცელარიაში... იასნო, დალშე!

მე-3 თანამშრომელი

(ქაღალდებით ხელში გადის ბუზდუნით)

არაფერი არაა ჩემთვის იასნო და დალშე, სად წავიდე, რა უბედურება ვქნა... სწორედ არ ვიცი...

II რინკელთან

2

1-ლი მთხოვნელი

როგორც მოგახსენე ასე იყო და აი განცხადებაც მანდ გიძევთ და წაიკითხეთ.

რინკველი

რა წავიკითხო, ძმობილო... что читать, брат? რამდენი დაგიწერია? Сколько ты написал? ამას ვინ წაიკითხავს? Кто это прочтет?

1-ლი მთხოვნელი

ახა როგორ მექნა? საქმის მთელი გარემოება უნდა მომეხსენებინა თუ არა?

რინკველი

მოგეხსენებინა კი უნდა მოგეხსენებინა, изволить ты должен изволить, მაგრამ ასე გრძელად არ შეიძლება, но так длинно тоже невозможно... ახლა მაგისტრის დრო არა მაქვს, нет времени у меня для этого...

1-ლი მთხოვნელი

მაშ როგორ მოვიქცე?

რინკველი

როგორ მოიქცე და ისე, რომ... Как поступить... Так чтобы... ორი სიტყვით მითხარი ყველაფერი... Двумя словами скажи все...

III ირინარხთან

3

ირინარხი (მთხოვნელს)

მაგას კარგადალი ფული დასჭირდება. გაქვთ?

მე-2 მთხოვნელი

არა მაქვს, მაგრამ... კარგი მაგარი ამხანაგები მყავს და ავწევთ ამ საქმეს... კარგი ახლა, ნუ გამიჭიმე საქმე, ირიკო, რამდენი გინდა მითხარი და გაათავე...

ირინარხი

მეე? მე რა უნდა მინდოდეს... დაწესებულება იჯარას გაძლევს, ორ თვეში უნდა დაამზადო და მეც წინდაწინ უნდა მომიტანო ორი ათასი თუმანი, ოცი ათასი მანეთი, გესმის?

მე-2 მთხოვნელი

მესმის, როგორ არ მესმის... მაგ საქმემ შეიძლება სულ ბოლო მომიღოს... აგერ ნახევარი წელიწადია მაქვს ვსდევ... უწინ აქ რომ შენ მაგიერი იყო, ვერაფერი გავაწყვე იმასთან. ერთი უცოდინარი, ხეპრე კაცი იყო... ვენაცვალე ღმერთს, გადაუგდიათ ახლა... რაღაც ამბავი მეხგედრია პარტიაში, რაა დავეძებ!.. ახლა შენ ხარ, ჩემი დიდი ხნის კარგი ნაცნობი და მეგობარი და... ნულა მიჭიანურებ საქმეს. შენი ხელის მოწერა უნდა მხოლოდ... მითხარი რამდენი გინდა და საქმეც გავათავოთ...

ირინარხი

ვეუბნები, მე არაფერი არ მინდა... რა საკადრისია ამისთანა სიტყვები, მხოლოდ ჩვენ ინვალიდთა კასას უნდა შესწირო მეათედი მთელი სუმისა...

მე-2 მთხოვნელი

ჰო, კარგი, ვიცი... მხოლოდ მეათედი ძალიან ბევრია, ხუთასი მანეთიც გეყოფა.

ირინარხი

მე რა? გევაჭრები თუ როგორ არის? ჩემთვის ხომ არ მინდა?

მე-2 მთხოვნელი

ჰო, ვიცი ვისთვისაც გინდა, მაგრამ მეტისმეტად ბევრია... ოჯახი ვერ აიტანს...

ირინარხი

ვერ აიტანს და ჩვენც იჯარას სხვას გადავცემთ.

IV. კანცელარია

(თანამშრომლები სხედან. მარო გაქანებული ბეჭდავს. მე-2 თანამშრომელი გაზეოს კითხულობს, მა-3 პაპიროსს აბოლებს. 1-ლი ჩოთქზე ანგარიშობს მე-4 საქმეებშია ჩაღრმავებული).

მე-3 თანამშრომელი

მარო, მარუსია... დააყენეთ, თუ ქალი ხართ, ეგ მანქანა.

მარო (გაკვირვებული)

როგორ თუ დავაყენო... აუარებელი საქმეა, ვერც კი აუდივარ (სხვა თანამშრომლებს მიაქვთ და მოაქვთ საქმეები მემანქანესთან) ვერა ხედავთ?... ამეებს აბა როგორ უნდა მოვერიო...

1-ლი თანამშრომელი

(მესამე თანამშრომელზე უჩვენებს?)

არა, მაგას რას უშლის მანქანა ნეტა ვიცოდეთ? მხოლოდ პაპიროსს აბოლებს...

მე-4 თანამშრომელი (თავაუღებლად)

კომუნიზმზე ოცნებობს...

1-ლი თანამშრომელი

აი ღმერთი მაგას უშველის... მე ვიკითხო, რომ მართლა ტვინი გამომილაყა ამ მანქანის კაკუნმა... ერთი ხუთჯერ მაინც ამერია ციფრები... მარო, მარო, მალე გადახვალთ აქედან?

მარო

ირინარხმა სთქვა ამ სამ დღეშიო.

მე-4 თანამშრომელი

ვაი ჩვენი ცოდვა!.. რაო? იმ საერთო ოთახში ვერ ეტევიტ მემანქანეები?

მარო

დიახ, ვერ ვეტევიტ და ახლა უნდა აქვე თქვენს გვერდით დერეფანში დამსვას...

მე-3 თანამშრომელი

რატომ? დერეფანი კი არა, კარგია... სრულიად განმარტოებულია.

მარო

არასგზით არ წავალ...

მე-3 თანამშრომელი

რატომ? რატომ? (გადახედავს თანამშრომლებს და ერთ-ერთს. რომელმაც სწორედ ამ დროს შეხედა, თვალს ჩაუკრავს). ჰე, ჰე, ჰე! როგორ, დაიწყო გამგემ? (ყრუ სიცილი).

მარო

(პირდაპირ უპასუხებს. მოღუშული. მკიტედ)

არასგზით არ წავალ.

1-ლი თანამშრომელი

აბა, მოგიკლავართ, მარო, ამ რაბუნითა და კაკუნით და ეგ არის...

5

(შემოდის მე-3 მთხოვნელი, ქალაქგარეთ მცხოვრებთა უბრალო მოქალაქის ტანისამოსში გამოწყობილი, ხნიერია. შედგება. ეცნობა არ იცის რომელ თანამშრომელს მიმართოს. ხელში ორდერი უჭირავს. თანამშრომლებში სიჩუმე ჩამოვარდება. ბოლოს გაბედავს მთხოვნელი და მიდის მესამესთან, რომელიც ისევ პაპიროსს აბოლებს).

მე-3 მთხოვნელი

უკაცრავად, ერთი ეს მიბრძანე, ამაზე ხელი ვინ უნდა მომიწეროს?

მე-3 თანამშრომელი

(არც კი შეხედავს, თითს გაიშვერს სადღაც ჰაერში).

მე-3 მთხოვნელი

(თითს თვალს გააყოლებს და მისი აზრით თითს მე-4 თანამშრომელზე უნიშნებს, გასწევს მისკენ)

ამხანაგო, ხელი მომიწერე ამაზე, შენს გაზდასა...

მე-4 თანამშრომელი

(თავაჩაღუნული მუშაობს).

მე-3 მთხოვნელი

(ჯერ კიდევ გაუბედავად)

ამხანაგო... თუ შეიძლება...

მე-4 თანამშრომელი

(ჩუმად არის. მუშაობს).

მე-3 მთხოვნელი

(ცოტა ხმას აუწევს)

ამხანაგო! ხელი მომიწერეთ...

მე-4 თანამშრომელი

(საქმეს არ სცილდება, ისე გადაუქნევს თავს)

მე-3 მთხოვნელი

(თვალით გამოზომავს თავის გადაქნევას და ჰგონია, რომ მეორე თარმშრომელზე ანიშნა, მიდის მეორე თანამშრომელთან).

ამხანაგო... (აწვდის ქალაღს).

მე-2 თანამშრომელი

(საანგარიშოზე მუშაობს. თავს არ აიღებს ისე გაწვდილ ქალაღს ზემოდან დაადებს თავის საქმეებს).

მე-3 მთხოვნელი

(მის წინ აეტუზა და უცდის)

მე-2 თანამშრომელი

(ანგარიშობს და მოტანილ ორდერის თანხასაც საანგარიშოში ჩააგდებს, მაშინ დახედავს).

რა არის ეს? მანეთი და თოთხმეტი შაური? აქ რა უნდა?

მე-3 მთხოვნელი

მე შემოვიტანე, გენაცვა, და ახლა ხელი უნდა მომიწერო...

მე-2 თანამშრომელი

რაზე უნდა მოგიწერო ხელი? (კითხულობს ორდერს, გადააბრუნებს, კარგა გასინჯავს უეცრად) აი დაგწყევლოს ღმერთმა!.. რა მიქენი, კაცო ეს? აქ სად ჩამაგდებინე? არა. ძმა, არა, ეს ჩემი საქმე არ არის...

მე-3 მთხოვნელი

მაშ, ვისია, სად წავიდე... (დაბნეული აქათ-იქით იხედება აქეთ გამომავ-ზავნეს და...

მე-2 თანამშრომელი

არ ვიცი, ძმაო, არა... ჩემი საქმე არ არის...

მარო (თავს აიღებს).

რას აწვალე მთ კაცს... მოდი აქ, ძია... (მე-3 მთხოვნელი მიდის. მარო ორდერს გაუსინჯავს და ირინარხის კაბინეტის კარებთან მდგარ მოხუც და-რაჯზე უჩვენებს. აი, ძია, იმასთან მიდი. ის კაბინეტში შეგიშვებს და იქ რომ კაცი ზის, ის მოგიწერს ხელს...

მე-3 მთხოვნელი

აი გაცხონე შენი მშობელი, თორე ამათ სუ დამაბნის... ზოგი ხმას არ იღებს, ზოგი პირაქეთ მე მიწყურება... რდის?

მე-3 თანამშრომელი

ირაკლი კიდევ არ მოდის, რა დაემართა?

მე-2 თანამშრომელი

არ ვიცი, ეს ორი დღეა სახლშია ჩაკეტილი.

მე-3 თანამშრომელი

კიდევ? აკი შეადგინა და მეორე დღესვე მოუტანა.

მე-2 თანამშრომელი

ოო, მას შემდეგ ბარე სამი პროექტიც შეადგინა, მაგრამ სულ და-უბრაკეს.

მე-3 თანამშრომელი

ახლა?

მე-2 თანამშრომელი

ახლა არ ვიცი... თვითონ გამოითხოვა ნებართვა ორი დღით სახლში ვიმუშავებო. რაღაც ძალიან მაგარი პროექტი უნდა იყოს. აი დღეს უნდა მოიტანოს 1-ლ საათამდე...

V ირინარხის კაბინეტის კარებთან

6

მოხუცი დარაჯი

არ შეიძლება-მეთქი. არ გესმის?

მე-3 მთხოვნელი

არ შეიძლება, არ ვიცი... აგერ ხუთი დღეა დავდივარ... ფული შემომიტანია... ორდენზე ხელი უნდა მომიწეროს...

მოხუცი დარაჯი

იი, შენ და შენი ორდენი... სახელიც რომ კარგათ არ. იცი.... ორდენი კი არა. ორდერი...

მე-3 მთხოვნელი

არ ვიცი, დაწყევლა ღმერთმა, ორდენია თუ რა ჯანდაბაა... ფული შემომიტანია, დმოწმება მინდა...

მოხუცი დარაჯი

მერე ფინგანყოფილებაში დოკუმენტი არ მოგცეს?

მე-3 მთხოვნელი

მოცემით კი მომცეს, მაგრამ წესი ეგრეა თურმე, მაგან უნდა მოაწეროს ხელი ორდენზეო...

მოხუცი დარაჯი

ჰოდა, მოიცადე და მოგიწერს...

მე-3 მთხოვნელი

კაცო, დავიცადო რომელია... გეუბნები ხუთი დღეა ამაზე დავდივარ-მეთქი, მოვცდი კაცი... მერე იცი სადა ვდგევარ?

მოხუცი დარაჯი

ჰოდა, სადა დგებარ... ქალაქში იქნები, სხვაგან სად...

მე-3 მთხოვნელი

რის ქალაქი, კაცო... საბურთალოს იქითა ვდგევარ, დილომამდე არაფერი უკლია...

მოხუცი დარაჯი

მერედა რამდენი ფული შემოგიტანია, რომ ასე ყოველდღე დადიხარ?

მე-3 მთხოვნელი

ფული ბევრი არ არი, მაგრამ მაინც ფულია... მანეთი და თოთხმეტი შაური შემომიტანია, ახლა ხვლწერილი არ მინდა? ჩემი ხომ არ

არის, არტელისაა... რასტრატჩიკობას დამწამებენ... ერთი გამიშვი,
თუ ძმა ხარ...

მოხუცი დარაჯი

აქედან მომშორდი, თორე...

მე-3 მთხოვნელი

კაცო, რა ამდენი დრო უნდა წავართვა... შევალ, თავს დაუკრავ...
ფხინკ... ხელი მოაწერა... მშვიდობით და გამარჯვებით...

მოხუცი დარაჯი

არ შეიძლება, ძმაო, არა... ბრძანებაა... სხდომაა აქ... ძალიან საი-
დუმლო საჭმეა... დაიცადე ცოტაც...

მე-3 მთხოვნელი

კიდევ თავისას გაიძახის... აი დედასა, შემემლოს ერთი ისე მი-
გაპტყელებდი მაგ კარებს, როგო ჯვარიძამი ლავაში...

მოხუცი დარაჯი

გადი, დაიკარგე, შე ცინგლიანო... ვის მიაპტყელებდი, ვისა? იცი.
მე წინეთ ღუბერნატორთან ვმსახურობდი შვეიცრად --- ისეთი წვე-
რები მქონდა აქეთ და იქით გადაშლილი, რომ ავთვალს არ დავე-
ნახვებოდი... იმდენი გენერლები მოდიოდა და... თუ დრო არ იყო,
იმათაც კი არ ვუშვებდი! ვინ რას გამიბედავდა! ახლა შენ მასწავლი
ჭკუას?

VI ირინარხთან

7

ირინარხი

(ფულების უკანასკნელ ნაწილს თვლის და ჯიბეში ილაგებს შემდეგ უჯრაში
რადაცას ეძებს)

ოჰ, ქვითარის წიგნი აქ რომ არ მქონია!..

მე-2 მთხოვნელი

არაფერია, არაფერი! შემდეგში გამოვსწორდებიო. დღეისწორს
მაინც დანარჩენი უნდა მოვიტანო და... (ცბიერი) მაშინ მომცემთ.
ნახვამდის. (გადის).

ირინარხი

(დგება და მიდის, კარებთან შეეფეთება მე-3 მთხოვნელს)
არა მცალიან ახლა, ხვალ მოდით, დღეს არავის არ ვღებულობ.

მე-3 მთხოვნელი

არ ღებულობ რომელია... ხელისმოწერაა საჭირო... სამი დღეა დაგ-
დევ.

ახლა რა უყო მე?.. ხომ ხედავ, არა მცალია... (გარბის)

მე-3 მთხოვნელი

ერთი ამას უყურედა.. ხვალ რომელია... კაცი ჩამოვ წყდი სიარულით... მევეციდი საქმეს... ზანთრა, ზანთრა... ეგ განა წინათაც არ იყო? (უეცრად შესწყვეტს და ტუჩებზე მჯილს მიირტყამს) ღმერთო შეგცოდე, ღმერთო შეგცოდე!.. (თავის ქნევით გადის)

VII. კანცელარია

8

ირინარხი

(მიდის მაროსთან).

რა უყავით, მარო ქალო. ამდენ ხანს ვერ დაბეჭდეთ?

მარო

ვერ მოვასწარი... ხედავთ. რამდენი საქმეებია...

ირინარხი

ჯერ ჩემი უნდა დაგებეჭდათ...

მარო

აკი ვბეჭდავ, მაგრამ ბევრია დასაბეჭდი... მაინცდამაინც ოც წუთში მზად იქნება.

ირინარხი

ძალიან კარგი. გეთაყვა, გაათაოთ თუ არა, თქვენ თვითონ შემომიტანეთ. მინდა თქვენთან ერთად გავასწორო.

მარო

კარგი...

ირაკლი

(გამოდის პორტფელით. ცოტა დაღლილობა ეტყობა).

ყველანი

აა, ირაკლი, ირაკლი, ძლივ გვეღირსა შენი ნახვა...

ირინარხი ირაკლის.

რა ჰქენით? გაათავეთ?

ირაკლი

როგორც არის, მაგრამ წელში კი გავწყდი.

ირინარხი

მალადეც, მალადეც. (შედის თავის კაბინეტში).

ირაკლი

კვეჟენაძე აქ არის?

1-ლი თანამშრომელი

აქ არის, მაგრამ მგონი ვიღაც ჰყავს...

ირაკლი

აჰა, ძალიან კარგი (ცარიელ მაგიდას მიუხედავად, ქადალდებს ალაგებს)

გოჩოლავა

(გამოდის თავის კაბინეტიდან და მიდის კვეჟენაძის კაბინეტისაკენ)

ახალგაზრდა დარაჯი

უკაცრავად, მარა, მითხრა: სთხოვე ყველას, სანამ ეს კაცი არ წავა, მანამდე ნუ შემოვლენო.

გოჩოლავა

ვინ არის, არ იცი?

ახალგაზრდა დარაჯი

არ ვიცი, ერთი უცხო კაცია. აქ არ მინახავს.

გოჩოლავა

იასნო, დალშე. მერედა მაქაცას მუხრანსკიმ ქალი მოგცა? ვი, ბიჭო?

ახალგაზრდა დარაჯი

ქორწილში ვიყავი.

გოჩოლავა

რაფერ ქორწილში?

ახალგაზრდა დარაჯი

ისე, ცოლი შევირთე...(იღრიჯება) მუხრანსკის ქალი.

გოჩოლავა

შენ, ბიჭო, რინკველის ნათესავი არ ხარ? თუ რინკველია შენი ნათესავი?

ახალგაზრდა დარაჯი

კი, ბატონო... მამიდაშვილია ჩემი... იმან არ დამაყენა აქ სამსახურში?..

გოჩოლავა

იყო ქორწილში?

ახალგაზრდა დარაჯი

კი, ბატონო!

გოჩოლავა

იასნო, დალშე... შეურცხვა ცხვირი, მე ვერ წამომიყვანა ქორწილში?

ახალგაზრდა დარაჯი

ო, მაგი გლახათ დამართია, ბატონო!

გოჩოლავა

ბიჭო და ვინ მოგცა შენ, მაქაციას ცოლი. შენ მაქაცია არ ხარ?

ახალგაზრდა დარაჯი

კი, ბატონო

გოჩოლავა

იასნო, დალშე. მერედა მაქაციას მუხრანსკიმ ქალი მოგცა?

ახალგაზრდა დარაჯი

ვერ წარმოიდგენთ რა გაჭირვებულები არიან...

გოჩოლავა

იასნო, დალშე... როგორ, მშობლები ცოცხალი ჰყავს?

ახალგაზრდა დარაჯი

რავა გეკადრება... მამა ისეთი ვაჟკაცია, ამ კარებში არ შემეეტევა-

გოჩოლავა

იასნო, დალშე...

ახალგაზრდა დარაჯი(ღრეჭით)

მეტკები აქ, ბატონო...

გოჩოლავა

რას ამბობ?

ახალგაზრდა დარაჯი

ჩემ ცოლს, ბატონო, მუხრანსკის ქალს... პერანგებზე მეტკები აქ..

გოჩოლავა

იასნო, დალშე?

ახალგაზრდა დარაჯი

ჰოდა, გამოცვლა არ ჭირდება: მმუხრანსკი, მმაქაცია!.. მ... მ...

გოჩოლავა

დეილუპე იქით... (თითქო ფიქრში) იასნო დალშე... მერე მოვალ აქ...

ახალგაზრდა დარაჯი

კარგი, ბატონო.

გოჩოლავა

(არ შედის თავის კაბინეტში, გადის კანცელარიიდან)

9

რინკველი

(გამოვარდება თავის კაბინეტიდან და ისე მიდის. რომ ირაკლის მაგიდასთან მოუხდება გავლა)

ოჰ, ირაკლი, გამარჯვება! Здравствуй Ираклий! რა ქენი, გაათავე Что сделал, кончил?

ირაკლი
(თავს უქნევს და უჩვენებს მის წინ მდებარე სქელ რაეულზე).

რინკველი

ყოჩალი ხარ, ირაკლი, ყოჩალი, Молодец ты Ираклий, молодец!
(ახალგაზრდა დარაჯს) თუ ვინმემ მიკითხოს, если кто меня спросит,
უთხარი, რომ ძალიან მალე მოვალ, скажи, что очень скоро вер-
нусь. (გარბის).

VIII კვეჟენაძესთან

10

კვეჟენაძე

ძალიან კარგი, ამხანაგო... კიდევ ერთხელ გიმეორებთ... ა?... რო
თქვენ სპეცი ბრძანდებით ამ საქმისა და ჩვენ დიდი იმედი გვაქვს---
ა?... ხომ არ მოგვატყუებთ?

სპეცი

ეგ რა სათქმელია!

კვეჟენაძე

მე იმას ვამბობ, რომ ძნელია სპეცებთან საქმის დაჭერა... შენ რომ
გგონია საქმეს ნამდვილად გიკეთებს, თურმე აქეთ გიბრუნებს კეხს.

სპეცი

როგორ გეკადრებათ... როდის იყო, რომ მე მოგატყუეთ?

კვეჟენაძე

არა, თქვენზე არ მოგახსენებთ... ისე, საზოგადოდ...

სპეცი

თქვენ თვითონ კარგად ხედავთ საქმე როგორც არის... მე ის მომწონს
თქვენი, რომ სპეციალი განათლება არა გაქვთ, მაგრამ საქმეებში
ძალიან ერკვევით... ბუნებრივი ჭკუა გაქვთ... არა ჩვენი ხალხი არ
დაიკარგება... ქართველები ნიჭიერები ვართ ძალზე... ეს რა რასიულია!

კვეჟენაძე

(ეტყობა ქება იამა, მაგრამ არ იმჩნევს)

აარა, რასიულობა აქ არაფერ შუაშია... ა?... (უხერხული სიჩუმე), ჰო,
ჩვენ ყველაფერი გავათავეთ, კარგა მოვილაპარაკეთ... (წამოდგება)
მე საქმეს უკვე ვიცნობ... ახლა ფულებზე და სართოდ საქმის სამ-
ნეო ნაწილზე ამხანაგ პარასკიდის უნდა შეუთანხმდეთ.

სპეცი

როგორ? ირიკოს? (ეტყობა წამოსცდა, ასწორებს) ირინარხ პოლიხრო-
ნიევიჩს?

კვეყნაძე

დიახ, ახლა ის არის ჩვენი სამნეო და საფინანსო ნაწილის გამაგე.

სპეცი

მე მეგონა მარტო ადმინისტრაციულ-საორგანიზაციო ნაწილი

ებარა.

კვეყნაძე

ჰო, ორივეს განაგებს... ა?.. დროებით შეთავსება მოხდა.

სპეცი

ძალიან კარგი. ნება მიბოძეთ გამოგეთხოვოთ და ჩვენს საქმეს
უსურვო სრული გამარჯვება.

კვეყნაძე

ეგრე იყოს. ა? (ხელის ჩამორთმევა. სპეცი გადის. შემოდის დარაჯი)

11

კვეყნაძე

ვჩომდილო! რა გინდა, ბიჭო?

მოხუცი დარაჯი

ჯერ ერთი. მე შენი ბიჭი არა ვარ.

კვეყნაძე

(ცოტა შერცხვება. უფრო რბილათ)

ჰო, კარგი! რა გინდა შაქროჯან... ვჩომდილო?

მოხუცი დარაჯი

ვჩომდილო და შვებულება უნდა მომცე, ამხანაგო...

კვეყნაძე

კაცო, ხომ გითხარი, ახლა ვერ გაგიშვებ-მეთქი, ა?..

მოხუცი დარაჯი

როგორ ვერ გამიშვებ... მაგის პრავა არა გაქ... კავშირი იცი რა
დღეს დაგაყენებს?..

კვეყნაძე

კავშირი არ ვიცი მე! მე აქ ადმინისტრაციული ხაზით ვაწარმოებ
საქმეს და შენ ახლა მჭირდები... ა? აი, ჭალარა ჩამოვა და იმან გა-
გიშვას, მე ვერ გაგიშვებ...

მოხუცი დარაჯი

ესეც ოთახის საქმე გამიხდა რაღა... ამდენი ხანი პადვალში ვიხრჩვე-
ბი ცოლ-შვილით, ამათ ჩემთვის ერთი სუფთა, ჰაერიანი ოთახიც
ვერ უშოვიათ.

კვეყნაძე

ეგ კავშირის საქმეა...

მოხუცი დარაჯი

ჰოდა, საითაც გავიქეცი, იქით წავიქეცი... თქვენ კი თქვე დალოცვი-
ლებო, ძაან ჩამაირიგეთ ოთახებიც და შვებულებაც...

კვეყნაძე

კაცო, ეს კიდევ თავისას გაიძახის... შენ რომ გაგიშვა, ვილა დავიტო-
ვო... აქ უდარაჯოთ ვიყო. რომ ხალხმა კარები ჩამომიმტვრიოს დ-
მუშაობა აღარ მაცალოს, ა?

მოხუცი დარაჯი

ხალხს რომ ამოკლებდით, რატომ ეს უფროსები არ შეამოკლეთ, მა-
შინვე დარაჯებს და კურიერებს რომ მოგვვარდით. არ შეამოკლებ-
დით და ჩემი სამაგიეროც გეყოლებოდა.

კვეყნაძე

ჰო, კარგია ახლა, ამხანაგო... აი ჩამოვა ჭადარა და შვებულებასაც
მოგცემს და ოთახსაც მოგიხერხებს...

მოხუცი დარაჯი

(წასვლა უნდა. კარებში ირაკლის შეეფათება და ბუზჰუნით მიდის).
ახლა ჭადარა!.. ის კი ვიცი, რომ ყველაფერს გამიკვეთებს, მაგრამ ახ-
ლა როდის ჩამოვა ი დალოცვილი, ვინ იცის... (გადის).

12

კვეყნაძე

(შემოსულ ირაკლის)

ვჩომდილო, ტავარიშჩ?

ირაკლი

როგორ ვჩომდილო. პროექტი მოვიტანე (პორტფელიდან ერთად შაკ-
რულ, კარგა სქელ, მანქანაზე დაბეჭდილ ფურცლებს ამოიღებს).

კვეყნაძე

რა პროექტია?

ირაკლი

(თვალეხს შეაბლევებს)

როგორ თუ რა პროექტია?

კვეყნაძე

ჰოდა რა პროექტია, ვჩომდილო?

ირაკლი

(ეტყობა თავს იკავებს).

კვეყნაძე! მართალია უფროსი ხარ, მაგრამ თუ მემასხრები. მე არ

მემასხრება...

კვეყნაძე

სამასხრო რა მაქვს... ა?-

ირაკლი

კაცო, მაშ მასხრობა არ არის: კაცი ერთი კვირაა გადამაკალი სხვა-წასხვა პროექტებს, სამი დამიბრაკე, ახლა მეოთხე შემადგენინე. ისეთია რომ ქვას გახეთქავს... რაც კი რამ ცოდნა მქონდა შიგ ჩავალიე, ორი დღეა სახლში ვზივარ, თავი არ ამიღია ისე, რამდენი სხვადასხვა საბუთები. წიგნები. სახელმძღვანელოები და ლექსიკონები გადავქექე... ყოველივე შევისწავლე, გამოვიკვლიე, დავაწყე, დავალაგე, გავამზადე და ახლა მეუბნები რა პროექტიაო?

კვეყნაძე

ჰო.. ისა... უკანასკნელი? (მალიან მშვიდად) აღარ არის საჭირო, ამხანაგო!

ირაკლი (გააფთრებული)

კვეყნაძე!

კვეყნაძე

რა კვეყნაძე, რა! ბარემ მეც მინდოდა გულით... ჭადარამ არ დამიბარაა.. მაგრამ იქ ვკითხე სადაც ჯერ არს და მითხრეს, რომ საჭირო აღარ არის, მაგის დრომ გადაიარაო.

ირაკლი

მერედა, შე ოჯახამოზუგულო, თუ გითხრეს -- რაზე მომკალი კაცი... ნამდვილად წელკავი დამემართება, ხეირიანად ვეღარ გავ მართულვარ, თუ ასე იყო, გეცნობებია, შიკრიკი გეფრინა, ავტო გამოგეგზავნა, დეპეშა დაგეკრა... ჩემი უბედურებაა ტელეფონი არა მაქვს... მაგრამ არც მაშინ გაგახსენდებოდი უთუოდ.

კვეყნაძე

ჩემი ბრალი არაა, ძმაო...

ირაკლი

უჰ, შე უღმერთო, შენ! მაგრამ რას ვლაპარაკობ? უღმერთოებში შენ კი არა, მეც ჩამწერეს გუშინწინ. უჰ, რა გითხრა მე შენ...

კვეყნაძე

კარგი, ახლა დამშვიდდი, ირაკლი... მე ცოტა ხანს უნდა წავიდე, დაბარებული ვარ და... ა?.. მალე დავბრუნდები. (მიდის. მოხუც და-რაჯს) მალე დავბრუნდები.

ირაკლი

უი, შენ კი დაგწყევლა ღმერთმა. კაი კაცი შენ არ იყო... (გამოდის კანცელარიაში ფურთხებით).

ირაკლი

ფუი!

თანამშრომელი (ხარხარით)

რა იყო, ირაკლი, კიდეც... ბრაკ?!

ირაკლი

აი ბრაკი და ბრანწი მაგის საქმეს...

მე-3 თანამშრომელი

ესე გეკადრება. შე პროექტების ბუდეც, შენ!

მე-2 თანამშრომელი

შე ინფორმბიურო. შენ!

1-ლი თანამშრომელი

შე მუდო, შენ!

მე-4 თანამშრომელი

შე თხუნელა შე ქალაღდების მღრღნელო, შენ!

მარო

(სიცილით წამოდგება. ქალაღდები მოაქვს და შედის ირინარხთან).

ირინარხი

(მარო შევა თუ არა, გამოიხედავს კარებში და მოხუც დარაჯს არავინ შემოღშვა, ხანგრძლივი საქმე მაქვს. (შებრუნდება და მაროს საუბარს უწყებს)

მოხუცი დარაჯი

(თავს დაუქნევს. იმავე დროს ხელებში ბოხად ჩაახველებს, შემდეგ სქელ ულვაშებს გადაიგრეხავს და კარებთან გამოიჭიმება).

X ირინარხთან**ირინარხი**

რა არის, მარო, აბა, რადა სწყრებით... ცალკე ოთახი გექნებათ... ჩემს მეტი არავინ უფროსი არ გეყოლებათ... კეთილი ცხოვრება, ფულები...

მარო (წამოიჭრება).

მეორეთ არ გაბედოთ...

ირინარხი

(წელზე ხელს მოხვევს. თავისთან იკრავს).

ნუ, ნუ ჩემო ირემო...

მარო

ფუ, შე წუწკო, შე გაფუჭებულო! სილას გააწნავს. გულგახეთქილი და სახელეწილი გამოვარდება. ირინარხი ლოყაზე, სადაც სილა გაარტყეა, ხელს მიიფარებს და სავარძელში მოიკრუნჩხება.

XI კანცელარიაში

15

მარო

ფუი! (მიდის თავის მანქანასთან და აღელვებული დიდხანს ვერ იწყებს მუშაობას. თანამშრომლები შეამჩნევენ მაროს აღელვებას. მათ სახეს ეტყობა. რომ მიხვდნენ რაღაც მოხდა. მაგრამ არავინ ხმას არ იღებს და ყველა თავის სამუშაოს ჩაულრმავდება).

16

მაკა

(გამოდის, თან მოჰყავს დარბაიდის ქალი).

მართალია, მე ჩემმა შვილობილმა ამიკრძალა აქ. დაწესებულებაში მოსვლა, მაგრამ ისეთი საქმე მაქვს, რომ არ მოვიდე, არ იქნება... შემოდი, ლიზბეტ, შემოდი.

დარბაიდე

მა ტანტ!.. რა მინდა კანცელარიაში?

მაკა

მოდი... საცა მე ვარ, იქ შენც არა გიშავს რა... (დარბაიდე გამოდის. მაკა გაექანება კვეჟენაძის კაბინეტისაკან. იქ ვერავის ნახავს. შემდეგ სხვა კაბიეტებში და ბოლოს გაწბილებული ბრუნდება). ეს რა ამბავია. როგორ გამოცალიერებულია აქაურობა? (თანამშრომლებს. რომლებიც ირაკლის გარდა სიხარბით შასცქერიან დარბაიდეს) არავინ არ არის? ოო. ირაკლი, ირაკლი! ირაკლი გიორგიევიჩ!.. ირაკლი ზანტად წამოდგება!. რა არის, რა მოგსვლია, ყმაწვილო?.. უქეიფოდ ხომ არა ხარ (მასთან უკვე ახლოს არის. ხელს ართმევს. მაჯას უსინჯავს) მოგიკვდა ჩემი თავი!..

დარბაიდე

კნიაზ ირაკლი!.. რამდენი ხანია... смотрю на него и нуль внимания...

ირაკლი (ნაძალადევადა)

უკაცრავად... მაგრამ, სწორე გითხრათ, ვერა ვარ გუნებაზე...

დარბაიდე

О да это я заметила, а то такой воспитанный человек...

ირაკლი

რა არის? რო გიჭირავს თავი? აქ დაწესებულებაა, სახლში ხომ არა ხარ? მაკა! ან აქ რაზე მოახვედი... აკი ჭადარასაგა აკრძალული გაქვს აქ მოსვლა...

მაკა

მოვედი კი არა, მთელის ჩემის არსებით აღშფოთებული ვარ... ამ დილით ვილაც მარტიროსოვი ვარო, სახლში მომივარდა და დამემუქრა, ეგ შირმა უნდა წაგართვაო... იცოცხლე, მე იმას დღე დავათიე--- მაგრამ მაინც არ ცხრებოდა: უთუოდ გიჩივლებ სადაც ჯერ არს და საჯაროთ შეგარცხვენო...

ირაკლი

მმ... მარტიროსოვი?

მაკა

აქ ახლა გადმევიარე. კვექენაძე მინდა გავაფრთხილო.

ირინარხი

(მორიდებით გამოდის თავის კაბინატიდან)

მაკა

აა ირიკო აქ არ ყოფილა?.. ირიკო, ირიკო!

ირინარხი

ოო, პატივცემულო მაკა! (დარბაიძეს) თქვენ...

მაკა

რაზე გარჯილხარ

მაკა

როგორ თუ რაზე? მარტიროსოვი მომივარდა. როგორ არა გრცხვენიან, ირიკო!.. შირმის საქმე აქამდე ვერ მოაგვარე...

ირინარხი

შირმა... მმ... შირმა... ხომ გიდგიათ, მეტი რაღა გინდათ?

მაკა

მიდგია რა, ის კაცი წართმევას მიპირებს და...

ირინარხი

არა, არაფერია... ადგილკომში იყო ეგ საკითხი, მაგრამ... ჭადარას მოსვლამდე გედგათ იქ და მერე მან იცის და თქვენ...

მაკა

რას ქვია მის მოსვლამდე... მოსვლამდე კი არა, შირმა ჩემია და არაკაცს დაბადებულს ცოცხალი თავით არ დავანებებ.

ირინარხი

როგორც გენებოთ.

მაკა

ასე უთხარი კვეჟენამესაც, პაჟალუსტა, ირიკო, დღეს საღამოს არ დაგავიწყდეს ჩვენთან მოსვლა... თვარა, ხო იცი, კნიაჟნას ეწყინება....

ირინარხი

ოო, მაგათ გულისთვის იქ კი არა, ხელახლა წავალ კატორღაში...

დარზაიძე

Я очень рада... (ირაკლის) Он такой забавный.

ირაკლი

როგორ? შენ კატორღაშიაც ნამყოფი ხარ?

ირინარხი

სად არ ვყოფილვარ, სად, კნიაზო... მაშ როგორა გგონია...
(მაროს გადახედავს) ჯერ კიდევ ბევრს მოუგრებ კისერს...

მარო

(აენტება. წამოდგება და მანქანას ჯახუნით თავს დაახურავს)

ირინარხი

საღამოს გაიხლებით... ახლა, უკაცრავად, არა მცალია... (გადის)

მაკა (ხმაურზე მოიხედავს)

ოო, მარუსია. ჩემო მარო... ქალო, რა ამბავია რომ დაგვივიწყე, აღარ გვეკარები... იმ ღამის მეტად არ ყოფილხარ (განზე გაიავანს) შენ არ მომიკვდე, უზბეკისტანში რომ იყო ერთი. ნარკომი... გახსოვს? ისე მოეწონე, რომ... დამახრჩო...

ირაკლი (დარზაიძეს)

ოო. დღეს? გეფიცებით ისეთ გუნებაზე ვარ, რომ ნაღდათ დავითვრები...

დარზაიძე

Зачем же дело стало? ცავიდეთ ჩვენსა...

ირაკლი

იი, არა გრცხვენიათ: ცავიდეთ! რით ვერ ისწავლეთ ამდენ ხანს ქართული?

დარზაიძე

Я же вам сказал, что... მსხვენიან, ძალიან მსხვენიან, но вы же знаете, я тут не причем отец русский генерал, мать урожденная Трубецкая... воспитывалась в россии, за границей...(ფრან-

გულად) მე მენტნან ჟე პრანდ ლა ლესონ ლა ლანგ ჟორჟიენ... შერ
მა ტანტ.

ირაკლი

ოო, ძან ქართულს ისწავლით, მე თქვენ გეტყვით: აქინა, იქინე!..

მარო

მაშ, ირინარხიც იქნება?

მაკა

ყველანი იქნებიან, ყველანი, მაკა არ მოგიკტეს... უთუოდ მოდი...

მარო

მოვალ, მოვალ...

მაკა

მართლა, ირაკლი! შენ წამოდი ჩვენთან სადილად-- ისეთი მოხრაკუ-
ლი ქათმები მაქვს და თქვენებური შილაფლავი... მეტი არაფერი არა
მაქვს...

ირაკლი

მოვდივარ, მოვდივარ უსათუოდ...

მაკა

მაშ ესე, გელით. აბა, წვედიეთ, ლიზბეტ (გადიანა).

მე-3 თანამშრომელი

რა ქალი იყო, ბიჭო, რა ქალი...

მე-4 თანამშრომელი

მართლა ჩამოსხმული არ არი, ე ოჯახქორი!..

მე-2 თანამშრომელი

რა უნდა მერე მაკასთან?

ირაკლი

შენც კითხულობ რაღა... (სიცილი).

1-ლი თანამშრომელი

არა "მა ტანტსაც" რომ ეძახის?..

მე-3 თანამშრომელი

შენ ეგა თქვი და...

17

(შემოდინ კომკავშირლები, დაათვალიერებენ ოთახებს, აუტყდებათ ხარხარი)

1-ლი კომკავშირელი

ჩვეულებისამებრ არავინ არის?.. ჩასწერე...

მე-2 კომკავშირელი

ჩვენ მაინც ვისარგებლოთ და თანამშრომლებიდან მაინც მოვკრი-
ფოთ ცნობები.

ყველანი

რასაკვირველია, რასაკვირველია, თორემ ძალიან გავცდით, ჭორების მეტი არა ვიცი რა... (ოთხივენი ოთხივე თანამშრომელს მიუსხდებიან და რაღაცას წერენ).

18

გოჩოლავა, ახალგაზრდა დარაჯი.

გოჩოლავა

იასნო, დალშე!..

ახალგაზრდა დარაჯი

შენზეა ახლა დამოკიდებული და შენ იცი...

გოჩოლავა

შენ რა გინდა ახლა, შვებულება?

ახალგაზრდა დარაჯი

ჰო!-

გოჩოლავა

შვებულებას... ჰო... ან მე მოგცემ, ან სხვა მოგცემს, ან შეიძლება არავინ არ მოგცეს, მარა მაინც იასნო დალშე... მაინც შენ დაამზადე ანკეტები, ყოველგვარი საბუთები და... იასნო, დალშე!..

ახალგაზრდა დარაჯი

დალშე?.. დალშე რაღა გინდა, კაცო? გთხოვე და ის არის...

გოჩოლავა

არა კაცო, მე ისე ვლაპარაკობ... დაჩვეული ვარ აოხერს... იასნო დალშე?.. (დარაჯი გადის)

19

(შემოდინ თარჯიმანი და უცხოელი ჟურნალისტი.)

თარჯიმანი (გოჩოლავას)

უკაცრავად, ამხანაგო... ნება მიბოძეთ გაგაცნოთ უცხოეთის ერთ დიდ გავლენიან გაზეთის თანამშრომელი -- ჟურნალისტი... ჩვენ მოვედით იმისთვის, რომ თქვენს დაწესებულებაზე ცოტა რამ ცნობები შევკრიბოთ. ამჟამად სხვა უფროსები აქ არა ყოფილან, ამიტომ თქვენ გაწუხებთ.

გოჩოლავა

(პირველ ხანებში დაიბნევა, ეტყობა კარგად არ ესმის რა ამბავია) ჟურნალისტიო? იასნო დალშე! რას მიბრძანებთ?

თარჯიმანი

ამათ ჩამოწერილი აქვთ კითხვები და მეც მაგათ წაგიკითხავთ.

გოჩოლავა

იასნო დალშე!

უცხოელი

(განცვიფრებით შეჰყურებს გოჩოლავას)

თარჯიმანი (უკითხავს)

რას ემსახურება თქვენი დაწესებულება?

გოჩოლავა

ჩვენი დაწესებულება? ჩვენი დაწესებულება ემსახურება იმას... რასაც უნდა ემსახურებოდეს... აი ასე რომ ვთქვათ... დაწესებულება ასრულებს თავის დანიშნულებას. იასნო. დალშე!

უცხოელი

(განცვიფრებით შეჰყურებს გოჩოლავას)

თარჯიმანი

თქვენ რომელი განყოფილების უფროსი ბრძანდებით?

გოჩოლავა

მე... აი განყოფილება რომ არის, იმის გამგე ვარ და... განყოფილების საქმე მაზარია.- იასნო, დალშე!

თარჯიმანი

კეთილი და პატიოსანი! რამდენი მოსამსახურე გყავთ?

გოჩოლავა

სულ?

თარჯიმანი

დიახ, სულ თქვენი შემავალი საწარმოთი.

გოჩოლავა (იბნევა)

რვასაოთხას...- ვოსემსოტ სოროკ სემ...

თარჯიმანი

ძალიან კარგი... ახლა, როგორც მოგეხსენებათ უცხოელს ჩვენი ყველაფერი აინტერესებს და უნდა იცოდეს უმუშევრები ბევრი გყავთ თუ არა?

გოჩოლავა

უმუშევრები? უმუშევრები ჩვენ არ გვყავს... არა! გვყავს, გვყავს, მაგრამ ჩვენი უმუშევრები მაგენს რომ ყავს იმდენი არაა... იასნო დალშე!

თარჯიმანი

(კიდევ ქალაქში ჩაიხედავს)

მაშ, ესეც გვიბრძანეთ: როგორ არის თქვენში დაყენებული მშობიარეთა საქმე... მაგალითად, მშობიარეებს მშობიარობის დროს შვებუ-

ლება ეძლევათ თუ არა?

გოჩოლავა

მშობიარე?.. მშობიარობა ჩვენში საზოგადოდ იშვიათად არის. არა! არის, არის, მაგრამ შვებულება თუ ზაფხულამდე გასტანა, მიეცემა და თუ არა და... ვაძლევთ კი, როგორ არა, ვაძლევთ შვებულებას... იასნო, დალშე!

თარჯიმანი

გმადლობთ, გმადლობთ, მეტს აღარ შეგაწუხებთ... რცხოელ. რაღაცა-ეტყვისა. მართლა, უკაცრავად, თქვენი გვარი?

გოჩოლავა

გოჩოლავა.

უცხოელი(იწერს)

გოტ-სოლ-ავა... ოშინ რად, ოშინ რად!.. (გაბრუნდება, მიდის და ყველა იქ მდგომთ თავს უკრავს. ოლ---რაიტ, ოლ---რაიტ! (გადის თარჯიმანთან ერთად. გოჩოლავაც გაჰყვება).

მე-3 კომკავშირელი

აუდიენცია არ ითქმის რომ ხანგრძლივი იყო.

მე-2 კომკავშირელი

მე ჩავიწერე: ”ამა და ამ დაწესებულებაში იყო უცხოელი ესა და ეს ეურნალისტი, ხანგრძლივად ესაუბრა დაწესებულების უფროსის მოადგილეს ამხანაგ გოჩოლავას, რომლისგანაც ყველა კი-ხვაზე ამომწურავი პასუხი მიიღო”.

1-ლი კომკავშირელი

რას სულელობ! არ არ გაბრიყვდე და ამ გაზეთში არ მოათავსო.

მე-4 კომკავშირელი

ოჰ, როგორ შეიძლება!

მე-2 კომკავშირელი

ხუმრობს, ამხანაგო ხუმრობს...

მე-3 კომკავშირელი

”ხუმრობენ და ხუმრობითვე სწამლავენ ერმანეთსა”... არ იცი ეს საიდან არი?

მე-4 კომკავშირელი

რა ვიცი... შენ ხარ გადამკვდარი კლასიკოსებზე...

1-ლი და მე-2 კომკავშირელი

ჰო, ჰო... უთუოდ რომელიმე კლასიკოსი იქნება...

მე-3 კომკავშირელი

შექსპირია, ამხანაგო, შექსპირი.

მე-4 კომკავშირელი

ხომ გითხარი.

1-ლი კომკავშირელი

ოჰ, გასწი იქით შენი შექსპირი.

20

(კვეჟენაძე. გოჩოლავა, მარტიროსოვი)

კვეჟენაძე (მოყიჭინოზს)

ვრომდილო? ვინ იყო? რა იყო?

გოჩოლავა

უცხოელი ჟურნალისტი იყო... არავინ არ იყავით და მე დაუხვდი...
იასნო დალშე! არა, რომ ყოფილიყავით მაინც მე უნდა დავხვედრო-
დი, ან შეიძლება არც დავხვედროდი, მაგრამ მაინც იასნო დალშე!

კვეჟენაძე

დალშე და არც ის ოჯახქორი რინკველი იყო, არც პარასკიდი?

გოჩოლავა

რა ვიცი, ჯანდაბას იმათი თავი... მე კი ბევრი მესაუბრა, სუ ოფლში
გავიწურე... იასნო, დალშე!

კვეჟენაძე

მწყინს რომ არ ვიყავი... ა?... მაგრამ რა ვუყო... (მიდის თავის კარებისა-
კენ, წინ მარტიროსოვი დახვდება)

მარტიროსოვი

მე რას მიშვრები?

კვეჟენაძე (მოუბრუნდება ყველას)

კაცო, ვინ არის ეს კაცი, რას ჩამაცივდა, ვრომდილო? რუსთაველის
პროსპექტიდან მომდევს აქამდი... ა? რა გინდა, ვინა ხარ?

მარტიროსოვი

Я гражданин Мартиросов.

კვეჟენაძე

მერე რა გინდა, შვილო, ძმაო, ხელმწიფე, პრეზიდენტო, ა?

მარტიროსოვი

(მშვენიერი აქცენტით)

Я хочу, чтобы мне мою ширму вернули бы...

კვეჟენაძე (სახე მოელუშება)

მარტიროსოვი

Я это дело так не оставлю... Я знаю, что местком вынес постановление, уже неделя с тех пор, а вы до сего времени задерживаете ывыдачу ширмы... Мало ли что она у почтенной Маки на квартире стоит... Я этого не допущу...

კვეყნაძე

კარგია, კაცო, რომ პარუსკობ, რას პარუსკობ ამდენს... აი ჭადარა ჩამოვა და ის გამოაწყოფს ყვალეფერს... ა? მე ამ საქმეში ვერ ჩავერევი...

მარტიროსოვი

კარგია, ერთი, მამა გიცხონდა... ვერ ჩაერევი რომელია... უფროსი ხარ და ვერ ჩაერევი...

კვეყნაძე

ვერ ჩავერევი-მეთქი... გესმის ქართული? ა? ვჩომდილო? (შედის კაბინეტში)

მარტიროსოვი

(დაბრუნდება თანამშრომლებისაკენ)

Вот грабеж среди белого дня...

1-ლი კომკავშირელი

რა გაწუხებთ, მოქალაქე, ჩვენ ვიცით თქვენი შირმის ამბავი და... ძალიან მალე ჩამოერთმევა კიდეც პატივცემულ მაკას...

მარტიროსოვი

ვა, მართლა!.. ეს რა კარგი ამბავი მითხარი... ეჰ თუ ჩემი შირმა მართლა დამიბრუნდა, ო, ყმაწვილებო... თქვენი პატივისცემა მაშინ ჩემზე იყოს... (გახარებული ღიღინით და ხტუნვით გადის)

მე-2 კომკავშირელი

რა მოუვიდა? ვაი თუ ჰგონია, რომ შირმას მაგას დაუბრუნებთ?..

მე-4 კომკავშირელი

ეგ სულელი, ეგა... შირმას მაგასთან რა უნდა...

მე-3 კომკავშირელი

მაგისთანა ხელოვნების ნიმუში ისევ სადმე მუზეუმში უნდა იყოს, მუზეუმში...

1-ლი კომკავშირელი

მამ ახლა კვლავ წინ, ამხანაგებო. გამოსაკვლევად, დასაზვერავად იაროს ჩვენმა მსუბუქმა კავალერიამ... (დარაზმულნი სიმღერით გადიან)

ფარდა

მოქმედება მესამე

1-ლი სურათი

რონოდაში. მიქსტ-კუპე. მატარებელი ეტყობა მიდის. სარკმლიდან იშლება

სხვადასხვა სანახაობა. სხედან ორნი: ჭაღარა და მგზავრი. ჭაღარა ღრმად ჩაფიქრებული უსმენს მგზავრს.

მგზავრი

...ამგვარად, უკვე დამტკიცებულია, რომ შენი ირიკოა თუ მართლა ვირიკო, საოცარი მექრთამე ყოფილა, თავი მოსჭრა მთელს დაწესებულებას, მთელი ქალაქი ამაზე ლაპარაკობს... შენ როგორი იმედი გქონდა, მარჯვე კაცია, ცხოვრებას კარგა იცნობს, პრაქტიკოსიაო და აი...

ჭაღარა

(ისევ ფიქრშია. მაშინაღურად)

ღიახ, ღიახ... მოდი და ენდე ახლა კაცსა...

მგზავრი

რინკველია და საქმე გააჭირა მისი კინკლაობით, არც საქმისა ესმის რამე... ვერაფერს ვერ გაუგებ რა ენაზე ლაპარაკობს. რას ლაპარაკობს... უნდა გოჩოლავა გადააგდოს და მისი საჩივრებით და პირადი განცხადებებით ამხანაგებს მოსვენება არა აქვს... კვეჟენამეა და ხომ იცი... პატიოსანია, მაგრამ დურაკია... მაგრამ ეს ყველაფერი რაც გიამბე დაწესებულებას შეეხება და ამას. რალა თქმა უნდა. ჩახვალ თუ არა, ყველაფერს გამოასწორებ, მოაწესრიგებ, მხოლოდ...

ჭაღარა (ფიქრში!

კარგი იყო გადაფრენა...

მგზავრი

გადაფრენას აქ სად მოახერხებ... თუ ესე გინდოდა ბესლანზე უნდა ჩამომხტარიყავი და კავკავიდან მოახერხებდი გადაფრენას...

ჭაღარა

მაშინ ასე დაწვრილებით არ ვიცოდი ყოველივე...

მგზავრი

მაშ, მე რომ გზაში არ შემხვედროდი. არაფერი არ გეცოდინებოდა...

ჭაღარა

ასე დაწვრილებით არა... აბა საიდან? მოსკოვში მომივიდა წერილი, მაფრთხილებდენ მხოლოდ და მაშინვე შემოვთვალე, რომ თვალყური დაეჭირათ დაწესებულებაზე... მერე არც მეცალა და შორიდან რადიოთი ბრძანების გაცემას და მოლაპარაკებას ისევ პირადად ჩასვლამდე დაცდა ვარჩიე...

მგზავრი

არა, რასაკვირველია, ეგრე სჯობია... რომ ჩახვალ დაწესებულების შესახებ... ყოველსავე გაიგებ... და ყველაფერსაც გაარიგებ, მაგრამ...

ჭაღარა

კიდევ რალა არის?

მგზავრი

აი რაც არის ამის შესახებ, არ ვიცი სწორედ როგორ გითხრა, მაგრამ... ესეც მართალია, რომ ამის უთქმელობა დანაშაულია... რ|უზა-

ჭაღარა

ნუ დამზოგავ... ნურაფერს დამიმალავ...

მგზავრი

საქმე შირმას შეეხება...

ჭაღარა

(თითქოს რაღაც სხვას მოელოდა. გაოცებული)
შირმას? (პაუზის შემდეგ) რაზე ლაპარაკობ?

მგზავრი

მე ვლაპარაკობ იმ შირმაზე, შენს სახლში რომ დგას... არაფერი არ გესმის, განა?.. აი სწორედ ძაღლის თავიც მანდ მარხია... შირმა შენმა დედობილმა წააღებინა სახლში დაწესებულებიდან...

ჭაღარა

(წამოვარდება. მაგრამ ისევ დაჯდება)

მგზავრი

შირმა ვიღაც მარტიროსოვს ეკუთვნის და მას შემდეგ, რაც შენ წამოხვედი, ის კაცი დაიარება დაწესებულებაში, მაგრამ არ იქნა, თავისი შირმა მაინც ვერ დაიბრუნა. ყველამ იცის, რომ შირმა უკანონოდ არის წაღებული, რომ მისი მითვისება არაფრით არ შეიძლება, მაგრამ შენს დედობილს ვერაფერს ვერაფერს უბედავს, რადგან ხათრი აქვთ შენი... შენი დედობილი კი...

ჭაღარა

(თვალეზე ხელს მიიფარებს).

კარგი, გაჩუმდი... მაკაზე ნულარას ამბობ...

მგზავრი

არა, უნდა გითხრა... აკი შენ თვითონა სთქვი: ნუ დამზოგავ, ნურაფერს დამიმალავო... უნდა გითხრათ პირდაპირ... ეს არის ჩვენი, ამხანაგების მოქალაქეობრივი მოვალეობა... მაკა ვერ იქცევა ღირსეულად... მან თავის სახლში გააღო ბურეუაზიულ სალონისმაგვარი რაღაც და... სალონი კი არ გამოუვიდა, არამედ... სულ სხვა სახელწოდების ღირსი დაწესებულება... ახლა, შენ ხომ შებრალება არ იცი, როდესაც ეს ეხება პარტიის სახელსა და პრესტიჟს... შენმა დედობილმა კი შებღალა ორივე... შენს სახლში ნათავადარი ირაკლი დაპარპაშებს და... დედაბერი სულ ჭკუიდან შეიშალა...

ჭაღარა

(ხელით ანიშნებს. რომ გაჩუმდეს).

მგზავრი

(პაუზის შემდეგ)

წარმოიდგინე რა საშინელი მდგომარეობაც არის... ხალხი ღელავს. მთელი ქალაქი მარტო შენს დაწესებულებასა და შენს ოჯახზე ლაპარაკობს... ამხანაგები აღშფოთებულები არიან... უცდიან შენს ჩამოსვლას...

ჭალარა (მშვიდად)

მგონი მატარებელი შეჩერდა... ჰაერზე მინდა გავიდე. (მთელი განსახვა მატარებლის შეჩერების და სიგნალების ხმურისა)

ჭალარა

წამო! (დებიან და კარებისკენ მიემართებიან)

ფარდა

მე-2 სურათი

(მაკას სახლში. მისაღები ოთახი. უფრო ბუდუარსა ჰგავს. შირმა თვალსაჩინო ალაგას დგას. მორთულობა მდიდრულია. ზოგან კოხტა. მაგრამ ზოგან გემოვნების გარეშე, შემთხვევითი და ზერელე).

1

ცაცა, თამუნია, ნადიკო გამოდიან განის კარიდან სიცილ-კისკისით.

ცაცა

დედა, ეს რა ვნახე, რა... იმ გადახჩუებულს შეხედე...

თამუნია

მაიმუნს არ ჰგავს!..

ნადიკო

ჰო, კარგი ახლა... არ გრცხვენიათ! მის სახლში ხართ და მის პურ-მარილზე...

ცაცა

არა, როგორ იპრანჭება... ჰაი გიდი პაკა! ეს სამოცდაათი წლის ბებერი როგორ ეარშიყება ამ ირაკლის...

თამუნია

როგორ, ქალო, აქამდის არ იცოდი?

ცაცა

არა, ბეჩა, ასე ამკარად?!. რამ აახუნტრუცა... დასწყევლოს მაგისი სახელი...

ნადიკო

ჩვენ მაინც არაფერი გვეთქმის, ჩვენ ძაან პატივს გვცემს და...

თამუნია

მართალია. მართალი! რას დავეძებთ (ამოიღებს პუდრს, ტუჩების საღებავს და სარკეში ლამაზდება. ეგრა იქცევია და ნარჩენებიც) ის კი არა. ქალებო, ისეთი ჩულქები ჩამოუტანიათ, ისეთი რომ უკეთესი არ შეიძლება... ნამდვილი ვიქტორია, ზაგრანიჩნი...

ნადიკო

ვის, ვის?

ცაცა

არ ვიცი. ვიღაცა ურიაა... კონტრაბანდაა.

ნადიკო

ვინ გითხრა, ვინ?

თამუნია

სანდრომ მითხრა... აგერ სანდროც...

ცაცა

ოჰ, მთვრალია ძალზე...

ნადიკო

უჰ, თუ მთვრალია, არ შემიძლიან მაგასთან დადგომა, მეტისმეტი უზრდელია...

თამუნია

ისე რა კარგი ბიჭია...

ნადიკო

იცოცხლე, ფხიზელი ეგ კარგი ბიჭი იყოს... მაგრამ როცა მთვრალია, ღმერთმა დაგიფაროს მაგასთან ყოფნა...

ცაცა

დღეს მაინც რა დაემართათ... ყველანი ძალზე დაითვრნენ.

ნადიკო

უჰ, ძალიან, ძალიან... იცი, წერილი მომწერა. აგერ მაქვს (კითხულობს ქაღალდის ხელსახოცზე დაწერილს) "ჩემო ლამაზო და ჩემო მწველო, ჩემო ახლო მეზობელო".. ეს მასთან ახლოს რომ ვიჯექი, ვითომ იმას ნიშნავს!.. (კითხულობს) "შენი თვალები სწვავენ ჩემ თვალებს... მითხარ, რაფერ მოგეფერო?... ანდრო ჩოხატაურელი"

თამუნია

ეგ კვეჟენადისაა?

ნადიკო

არ დაგინახავს სუფრაზე წერილებს რომ მიგზავნიდა?

ცაცა

მერე შენებურად ვერ უპასუხე?

ნადიკო

ვუპასუხე: ეს უთუოდ ჩოხატაურელი არშიყობა არის-მეთქი... ერთ-
ხანს გამებუტა, მაგრამ მერე ისევ მომწერა: "გენაცვალე კაკალ
გულშიო!"

თამუნია

ოო, როგორ გააჭირეს ამ სიმღერით... საიდან მოიგონეს...

ცაცა

სანდრომ გაიხსენა: ძველი ქუჩური სიმღერაა: "გენაცვალე კაკალ-
გულში, როგორც ყველი ხაჭაპურშიო".

ნადიკო

კარგი. ახლა აღარ დავბრუნდეთ სასადილოში? ჩვენ კავალრებს და
უცხოელ სტუმარს მოეწყინებათ...

თამუნია

ნუ გეშინია, კნიაჟნა დარბაიძე იქ არ ყავს?

ცაცა

შენ ახლა გეხარბება, რომ კნიაჟნამ მეტი ყურადღება მიაქცია...

თამუნია

არ გრცხვენია!.. კი არ მეხარბება, მაგრამ დიდი უზრდელი კი ყო-
დილა..

ნადიკო

მართალია, მაგრამ ასე არ არის ყველა უცხოელი?.. ჩვენ თუ ადა-
მიანები ვართ კი არ გონიათ... ეს მაინც, ქალებს ისე გვექცევა, თით-
ქო მისი ჰარამხანიდან ვიყოთ...

ცაცა

ჰარამხანა ამერიკელებს ვინ მისცა?

ნადიკო

ასე ქვია... მაგრამ მაინც დავბრუნდეთ, ჩვენ ჩვენი ზრდილობა მო
ვიხმართ...

2

(კვეყენაძე და მე-3 თანამშრომელი მთვრალეები შემოდიან)

მე-3 თანამშრომელი

ქალებო, ქალებო, სადა ხართ? გენაცვალეთ კაკალ გულში!

კვეყენაძე

ვჩომდილო! ამდენ ხანს რად დაიგვიანეთ, ა! ოო, აგერ არ ყოფილა
ჩემი ნადიკო! (მოხვევს უნდა)

ნადიკო (გაუსხლტება)

პატივ ცემულო ანდრო, როგორ გეკადრებათ? ასეთი დიდი კაცი, სვ-
რიოზული, მთელი დაწესებულების უფროსი და...

კვეყნაძე

ვჩომდილო? დაწესებულება იქ არის... აქ რა, მე ჩემს სახლში არ შემიძლია გავმხიარულდე?.. ვჩომდილო? მე არ შემიძლია არშიყოფა თუ?

მე-3 თანამშრომელი

წამოდით, გვრიტებო, უთქვენოდ მოწყინდა ხალხს... გენაცვალეთ კაკალ გულში... (ხელს უყრის თამუნის და ცაცას და ბარბაცით მიჰყავს)

კვეყნაძე

ყველა ტინგიცა უცხოელს თუ ნება აქვს არშიყოფის, მე რავა, ჩემს ქვეყანაში ამის ნებაც არა მაქვს, ა?.. წამოდით, ნადიკო, წამოდით... ვჩომდილო?

ნადიკო

ვჩომდილო და თუ დაიბაისლურად მოიქცევით აი, წამოვალ...

კვეყნაძე

ჰო, გენცვალოს ანდრო, ჰო... ისე მოვიქცევი, როგორც შენ გიამება! ა? (ხელიხელ გაყრილი გადიან)

3

მე-3 თანამშრომელი

(ბარბაცით ბრუნდება. ეტყობა რომელიღაც კარებს ეძებს, ვერ მიუგნია).

4

(ერთ-ერთ კაბინეტიდან გამოდის მოსამსახურე გოგო, 25 წლის იქნება, დუნე მიხრა-მოხრა აქვს, ფერხორცზე კარგად არის. ცოტა სქელია, თავისებური სანდომიანობა აქვს. ორიგინალურად ჩაცმულია, ვითომ კარგად. ლანგარით წვნიანი თეფში მიაქვს).

მე-3 თანამშრომელი

აა, თიკო, თიკუნაო! (ლევურად უქცევს) მოდი ეგ ვაშლები დაგიკვნიტოყე... (ძუძუზე უჩქმეტს).

გოგო

იი, თავი დამანებე... ბულიონი არ დამაღვრევიწო... თქვენგნით ტანი სულ დაღურჯებული მაქვს...

მე-3 თანამშრომელი

ჰო, კარგი... ეს მითხარი, თიკუნა.. აქეთ საით უნდა წავიდეს კაცი?

გოგო

ჰოდა ეგრე მეტყოდი, რას მაცდენ?.. აი, იმ კარებ იქითა... (წალენწამოვლენ)

5

ირაკლი

(სასადილოს კარებში)

ეეჰ, მომწყდი თავიდან... რეჩი კი არა ახლა ის არ გინდა, დისსერტაცია... (მოდის კუშეტზე წამოწვება პაპიროსს აბოლებს)

6

(გოგო გამოივლის).

ირაკლი

ბიჭოს! ეს შენა ხარ, თიკო? როგორ გამოპრანჭულხარ?

გოგო

იი, რა ვიცი... ქალბატონმა ჩამაცო...

ირაკლი

მერე რა, ემდური? ხომ კარგად გივლის?.. მართლა, თიკო, მართალი მითხარი: სად გერჩია? წინეთ რომ ჩემ ნათესავებთან, თავად ფალავანდიშვილებთან იდექი, თუ აქ?

გოგო

აბა, რა ვიცი!.. იქა კნიაზები მჩქმეტამდნენ, აქ კიდევ ესენი...

ირაკლი

მერე როგორ გადაურჩი ამდენ ჩქმეტას?-

გოგო

რა ვიცი! ე ხორცი კი არ დადნა და...

7

მაკა

(ეტყობა ვიღაცას ეძებს. ირაკლის წამოწოლილს რომ დაინახავს, დამშვიდდება, გოგოს)

შენ აქ რა გინდა? რამდენჯერ დაგითხოვე, როდესაც სტუმრებია აქ ნუ შემოხვალ-მეთქი.

გოგო

ჩვენ ავადმყოფს ბულიონი შევუტანე.

მაკა

მერე შენმა მზემ ბალკონიდან არ გეკადრებოდა გავლა?

გოგო

ბალკონიდან სტუმრები უფრო არ დამინახამდენ?

მაკა

კარგი, წადი აქედან. (გოგო გადის!). ირაკლი, რა იყო, გენაცვალე?... დამელალა შენი თავი?...

ირაკლი

არ გრცხვენია? ქალი კოხტაობ და ჩულქი კი ჩამოჩაჩული გაქ...
გაისწორე!

მაკა

(შერცხვება, გაწითლდება, მიბრუნდება და ისწორებს).
რა არის ახლა. ირაკლი, პრიდირაემსა...

ირაკლი

(გაიცინებს და ღიღინით)
განაცვალე კაკალ გულში,
როგორც ყველი ხაჭაპურში!
ერთი აქეთ მოიწიე,
რამე უნდა გითხრა ყურში...

მაკა

(მიუჯდება. ირაკლი რაღაცას ეტყვის, მაკა წამოვარდება აჭარხლებული და
კისკისით)

ო, შე ციგანო, შე ჩაჩანო, შენ!

ირაკლი

(უეცრად წამოხტება. თითქოს უნდა მაკა დაიჭიროსო. მაკა სწრაფად შირმას
ამოეფარება და იქიდან თავს გადმოჰყოფს)
აბა, მითხარი: зюлик московский...

მაკა

(ტუჩებს პრანჭავს)

Зюлик московский...

ირაკლი (ბოხი ხმით)

Нет, авлабарский... (უნდა შირმის იქით მოექცეს, ამ დროს შემოდინ
გოჩოლავა და რინკველი კამათით, ნაღვინევი არიან)

8

გოჩოლავა

იასნო დალშე! ის იყო რომ პირველად ქიზიყში ჭაღარამ გააჩაღა
მუშაობა...

რინკველი

ახლა შენ მასწავლი, теперь ты меня учишь? ჭაღარამ კი არ,
იაკობი იყო, Не Чагара, а был Яков...

გოჩოლავა

აბა ახლა იაკობი ჯობია ჭაღარას... არა. შეიძლება ჯობდეს, კიდეც,
მაგრამ რას ამბობ, ჭაღარასთან რავა მოვა იაკობი. იასნო დალშე!

რინკველი

მართალი თუ გინდა, если правду хочешь, არაფრით არ ჩამო-
უვარდება იაკობი ჭაღარას, ничем Яков Чагара не уступит!...

გოჩოლავა

ოჰ, ოჰ! Ты меня возмущаешь... იასნო დალშე!

რინკველი

რა ვაზმუშჩაეშ! არც იმდენი, не особенно, დიდი კაცია, большой
человек, შენი ჭაღარა, твой Чагара!..

გოჩოლავა

ოო, ახლა კი შესტოპე დაუკრეფავში, არა, შეიძლება არ შეგიტო-
პავს, მაგრამ მაინც იასნო, დალშე!

9

მე-3 თანამშრომელი

(შემოდის ღიღინით)

ქალებო, გენაცვალეთ კაკალ გულში!.. (დაინასავს ყველას): ოჰ, სხვები
სად არიან? სად არის ცაცა, ჩემი ცაცუნია, ვენაცვალე იმას კაკალ
გულში! (მიდის სასადილოსკენ. კარებში შეეფეთება მაროს).

10

მე-3 თანამშრომელი

ოო, მილ-პარდონ, ქალბატონო!.. საჩემო არ არის... ქალი რომ გაფი-
ლოსოფოსდება, იმის არაფერი არ მწამს... (გადის).

მარო

(მწარე ღიმილით შეხედავს და ნელა წინ მიდის).

მაკა

მარო, გენაცვალე, მიატოვე სტუმრები? რა სხვანაირი ქალი ხარ?...
არ გეწყინოს, გენაცვალე და ცოტა მიუკარებელი ხარ, თითქო ვინმე
არისტოკრატი იყო...

მარო

ჰა, ჰა! არასტოკრატი?!. ჰოზბეტელაშვილის ქალის არისტოკრატობა
ეს სულ ახალი ამბავია... თუ ჩემი ჩამომავლობა გაინტერესებთ, მე
ნამდვილი ქიზიყელი, ჩუმი, დამოუკიდებელი გლეხის შვილი ვარ,
მაგრამ ეს რას ამტკიცებს?..

მაკა

ჰოდა თუ აგრეა, მით უფრო უნდა გახალისებული იყო... ეს შენი
საზოგადოება არ არის, შვილო?

მარო.

(მტკიცედ და ხაზგასმით)

არა, პატივცემულო მაკა, ეს ჩემი საზოგადოება არ არის...

მაკა

არ ვიცი, გენაცვალე... რაღაცა ნამეტანი პრუწია ყოფილხარ და
შენ იცი... (ჩამოშორდება).

ირაკლი

დაეთხოვეთ მაგ ქალს... მოდით აქ მარო...

მარო

(თითქო მაშინალურად მიდის და ირაკლისთან ჯდება. ამავე დროს გამოდის
ირინარხი და რამდენიმე თანამშრომელი).

11

(სასადილოდან ხროვად და კისკისით გამოდიან ამერიკელი ჟურნალისტი, დარ-
ბაიძე, მაკა, თამუნია, ცაცა, ნადიკო, ირინარხი, კვექენაძე 1-ლი, მე-2, მე-3 და მე-4
თანამშრომლები, თარჯიმანი და სხვა სტუმრები, რინკველი და გოჩოლავა მხო-
ლოდ ამ დროს შესწყვეტენ კამათს და ერთიმეორეს გაბუტვით გაეცლებიან).

თარჯიმანი

ქალბატონებო და ბატონებო! ჩვენი უცხო სტუმარი თხოულობს.
რომ ქალებმა ქართული ფერხული იცეკვონ... ძალიან მოსწონს
ეს ცეკვა... ამას წინათ რაჭაში ნახა და აღტაცებულია...

თამუნია

ფერხული?

ცაცა

რაზე ლაპარაკობს?

ნადიკო

Что это за танец?

კვექენაძე

ვჩომდილო! ფერხული არ იცი? Хоровод?

ქალები

- А? Хоровод!

--- სამწუხაროდ ჩვენ არ ვცეკვავთ...

ახალგაზრდობა (ახრიალდება)

ფოქსტროტი, ფოქსტროტი...

(დამკვრელი უკრავს. ახალგაზრდობა ფოქსტროტს ცეკვავს. ამერიკელი თარჯი-
მანს რაღაცას ეტყვის).

თარჯიმანი

(იქვე მდგარ ირაკლის და გოჩოლავას)

ფოქსტროტი აკრძალული ცეკვა არ არის?

ირაკლი

დიდკაცების ოჯახებში შეიძლება...

გოჩოლავა

(გადახედავს ირაკლის)

გააჩნია სად და როდის... იასნო დალშე!

ამერიკელი

(ყურს მოკრავს გოჩოლავას ღიმილით)

იასნო, იასნო... გოტსოლავა!

გოჩოლავა

(ნაძალადევი ღიმილით თავს უქნევს)

ირინარხი

(ერთ ჯგუფს)

ეეჰ, არ არის ჩემი საქმე არა... ახლა იქ მიწვევენ კინოში... და იქ გადავალ.

1-ლი თანამშრომელი

კინოში კი არა...

მე-2 თანამშრომელი

რა? იცით ეგ ხელობა?

მე-4 თანამშრომელი

მაგან რა არ იცის, ძმაო, რა?... ერთ დროს ფსალომშიკათ, მედავით-ნეთაც კი ყოფილა სადღაც...

1-ლი თანამშრომელი

თუმცა კინოს რა ცოდნა უნდა... მართლა! გამოწყობილი საქმეა. ირაკლისაც ხომ წაიყვანთ?

ირინარხი

ირაკლის რატომ?

1-ლი თანამშრომელი

ირაკლი ხომ ყველაფერის მცოდნეა...

ირაკლი (ყურს მოჰკრავს)

რა იყო, რაო ირაკლი? (მათთან მიდის)

1-ლი თანამშრომელი

(ღიმილით)

არაფერი. აი ირინარხი კინოში რეჟისორად გადადის, შენ კიდევ ყველაფერის მცოდნე ხარ და არც სცენარების წერა გაგიჭირდება...

წაგიყვანს და უწერე და უწერე სცენარები...

ირინარხი

კაცო, ვინ გითხრათ რომ რეჟისორად?

ირაკლი

მართლა მიდიხარ?

ირინარხი

(ჯგუფს შორდება)

ისე ვთქვი რაღა... (გადადის სხვა ჯგუფთან).

ირაკლი (ამხანაგებს)

ეს სახუმრო ამბაეი არ არის... კინოს შესახებ შეიძლება ხუმრობს, მაგრამ რაკი ხმას ავრცელებს მივდივარო, ეტყობა რაღაცის სუნი ეცა... ჩვენს დაწესებულებას რაღაც მოეღის...

1-ლი და მეორე თანამშრომელი

როგორ? შენ განა არ იცი?

ირაკლი

რა?

მე-4 თანამშრომელი

კომკავშირელთა გაზეთში...

მე-2 თანამშრომელი

უშველებელი წერილია ჩვენს დაწესებულებაზე...

ირაკლი

სამწუხაროდ ვერა ვკითხულობ... არ ვუგდებ ყურს, არც კი ვიცი როდის გამოდის...

1-ლი თანამშრომელი

ოო, დიდი წერილია თურმე... Полный разгром...

ირაკლი

მაშ ყველას მოგვხვდა?

მე-2 თანამშრომელი

ჩვენ რა?!. მაგრამ ჰო, ჩვენც... ყველას, ყველას მოხვდა თურმე... ჩვენ არ წაგვიკითხავს.

ირაკლი

ოჰ, რომ წავალ, უთუოდ ვიყიდი... სად იყიდება ეგ გაზეთი?

მე-4 თანამშრომელი

ყიდვა რად გინდათ, მაროს აქვს.

ირაკლი

მაროს საიდან?

მე-2 თანამშრომელი

ჩვენთან რომ დაიარებიან, იმ კომკავშირელებს გადაუციათ... დღევანდელი ნომერია...

მე-4 თანამშრომელი

პირდაპირ სტამბიდან მოიტანეს სამსახურში... მხოლოდ დღეს სადამოს გავა ხალხში...

1-ლი თანამშრომელი (ირაკლის)

შენ როგორ ჩამორჩი, კაცო... ინფორმაციურს ტყუილა გემახდით?

ირაკლი

მე პირდაპირ აქ წამოვედი სადილად, საერთო კრებაზეც არ დავრჩი ხომ...

მე-2 თანამშრომელი

ჰოდა, სწორედ იმ კრებაზე გაიგო მარომ ყოველივე...

მე-4 თანამშრომელი

მარტიროსოვის ბრალი კია ყოველივე... იმისმა შირმამ წარმოშვა წერილი...

ირაკლი

ჰეი, ჰეი! ფიქირ-ბეი!

დარბაიძე

(ამერიკელს კისკისით)

რას მელაპარაკებით?

ამერიკელი

ახლა ხომ გჯერათ... მშვენივრად ვიცი რუსული ენა...

დარბაიძე

მერე საიდან, მონ დიე!

ამერიკელი

როგორ თუ საიდან... ოდესელი ებრაელი გახლავართ და დიდი ხნის ემიგრანტი... მართლაც ჟურნალისტი ვარ, ამერიკულ თვალსაჩინო გაზეთისა, ყალბი არ გეგონოთ... დანარჩენი ყველა მართალია გარდა იმისი, რომ ზოგჯერ და ზოგან რუსული ენის ცოდნას ვმაღავ.

დარბაიძე

ეს კარგი ხერხია!

ამერიკელი

მხოლოდ თქვენ ხომ არ გამამხელთ... მაძლევთ სიტყვას?

დარბაიძე

რასაკვირველია... ეს სახელმწიფო საიდუმლოებაა...

ამერიკელი

ახლა გავიდეთ ისევ სასადილოში... მე მინდა თქვენი მშვენიერების სადღეგრძელო ერთხელ კიდევ დავლიო. ხომ შეიძლება?

დარბაიძე

დალევა? როგორ არა, წავიდეთ. (ხელს გაუყრის) მხოლოდ მშვენიერებისა კი რა მოგახსენოთ... თქვენ იმდენი გინახავთ... იმდენი ქვეყნები მოგივლიათ... (გადიან).

თარჯიშანი (მაკას)

ეტყობა კნიაჟნას თავის საიდუმლო გაუმხილა...

მაკა

რა საიდუმლო?

თარჯიშანი

აქვს ერთი საიდუმლო და როდესაც იმას ვინმე ქალს გაუმხელს, ეტყობა რომ ის ქალი ძალიან მოსწონს...

მაკა

დმერთო, სასადილოში წავიდნენ!.. იქ ყველაფერია, მაგრამ ვაი, რომ კიდევ რამე დასჭირდეთ...

თარჯიშანი

არა, ახლა ხელს ნუ შეუშლით... ყველაფერს თვითონ მოსძებნიან...

ირინარხი (მაროს)

რა არის მარი ივანოვნა... ესე განმარტოვდით... ჩვენც ვითამაშოთ ფოქსტროტი.

მარო

(ზიზლით შეხედავს)

ირინარხი

რად მიყურებთ ეგეთი ზიზლით? ეგეთი რა დაგიშავეთ?

მარო

თუ თქვენ ვერა გრძნობთ თქვენი საქციელის მთელ სიმძიმეს, მე რაღა უნდა გითხრათ...

(შემოდის, წინ მოუძღვის გოგო).
ქალბატონი სად არის? აჰა, აქა ბრძანდება!

მაკა

(დაინახავს მარტიროსოვს და წამოიფოფრება)
თქვენ აქ რა გინდათ? (გოგოს) ოჰ, შე საძაგელო, ასე პირდაპირ რო-
გორ შემოუშვი, ან შენ კარები რად გაუღე? ლაზარე სად იყო?

გოგო

ლაზარე აკი წავიდა სადღაც. კრება მაქვსო, თქვენთან დამაბარა და...
ე პატოსანი კი ვერაფრით ვერ დავაკავე...

მაკა

ფუჰ, შე დონდლო შენ!.. გადი, დაიკარგე. (გოგო გადის).

მარტიროსოვი

მე თქვენთან საჩხუბრათ არ გახლავართ მოსული... გეტყობათ
გნახეთ სახლში... მეც დავიდარაბის თავი არა მაქვს... ისევ მორიგე-
ბით მინდა საქმე გავათავო.

მაკა

მე მოსარიგებელი არაფერი მაქვს... ირიკო, ერთი ამას მოელაპარაკე
შენებურად (თვითონ სტუმრებს მიუბრუნდება).

ირინარხი

თქვენ განაგრძეთ ცეკვა და მხიარულება... (მარტიროსოვს განზე გაიყ-
ვანს) ჭკვიანი კაცი ხართ, აბა, რა დროს მოსვლა იყო ახლა...

მარტიროსოვი

მაშ, როდის, კაცო? ვერაფერი გერ გამოვიტანე თქვენგან, ვერც იქ
დაწესებულებაში, ვერც აქ... დღეს კიდევ ვიღაც ახალგაზრდები
დამპირდნენ გაზეთში ჩაგაგდებთო... არ მინდა გაზეთში ჩაგდება...
გაზეთი ჩემთვის საჭირო არ არას... ვინ იცის ამას რა კუდი გამოე-
ბას! თვითონ მე, бывший нефтепромышленник, бывший даш-
накцакан, бывший немпан, бывший домовладелец... словом
кругом бывший... გაზეთით ხეირი არ დამეყრება ვიცი... ისევ მოვ-
რიგდეთ, კაცო, თქვენზე ამბობენ (ცბიერად) პრაქტიკული კაციაო...
მომარიგეთ როგორმე... ბევრი არ შემძლიან და ოცდაათ თუმანს
მოგართმევთ...

ირინარხი

კარგი, კარგი, ახლა წადით და... ხვალ დილით ფული მოიტანეთ, მე
შირმას ჩაგაბარებთ (თითქმის ძალით გაჰყავს მარტიროსოვი).

ამავე დროს ირაკლის და სხვებს გამოაქვთ ჭიქები, ღვინო, ხილი და მაროს გარ-
შემო შექმნიან ცალკე წრეს. საიდანაც დროგამოშვებით მოისმის ნელი ღიღინი და
ჭიქების ჯახუნი. მაროც სვამს და თანდათან მხიარულდება.

ამერიკელი

(შემოდის დარბაიძესთან ერთად ხელიხელგაყრილი).
ფოქსტროტ, ფოქსტროტ! (ცეკვავს მასთან. მარტიროსოვი ირინარხს გაჰყავს,
ბრუნდება და მაროს ჯგუფისკენ მიდის. იმავე დროს ამერიკელი დარბაიძეს
წელში გადაზნეფს. ხელში აიყვანს და ხელით აყვანილს კუშეტზე დასვამს.

დარბაიძე

აი, ეს კი ჩვენში მიღებული არ არას...

ამერიკელი

ეს არსად არ არის მიღებული, მაგრამ თქვენ ისეთი წარმტაცი ხართ,
რომ ველარ მომითმენია.

ირაკლი

...და აი, ბატონებო, მე ვამბობ: რომ შეეძლოს ამ შირმას ალაპარა-
კება-მეთქი, ეგ გადმოგვცემდა მთელს ისტორიას ბურჟუაზიის ოჯა-
ხური განწყობილებისას და დღევანდელ პატრონის მდგომარეობა-
ზედაც გეტყოდა ზოგ რასმე... საინტერესოა, რომელ პატრონს ირ-
ჩევდა იგი რომ შეეძლოს მას ალაპარაკება...

მარო (წამოდგება)

შირმის მაგიერად ახლა მე ავლაპარაკდები...

ირაკლი

მერე...

მარო

ვიცი... ცხენი შეკაზმული მყავს...

მე-2 თანამშრომელი

ჩუმად, მარო სიტყვას ამბობს. (პირველ ხანებში მაროს ყველა ჯგუფი არ
უსმენს. მხოლოდ თანდათანობით იპყრობს დამსწრეთა ყურადღებას. მაგრამ აქა-იქ
მაინც რჩებიან ცალკე ჯგუფები და წყვილები, როგორც, მაგალითად ამერიკელი
და დარბაიძე.

მარო

მართალია, მე მოლაპარაკე არა ვარ, მაგრამ ახლა კი მინდა წარმოვ-
თქვა ის, რასაც ვგრძნობ. ყველამ ილაპარაკა დღეს. ბევრი ფრაზეო-
ლოგია იყო დახარჯული. მაგრამ სიმართლე მაინც არ უთქვამთ. აი,

მე წაგიკითხავთ ერთი წერილის ნაწყვეტს, ყური დაუგდეთ (გარშლის გაზეთს: „ახალგაზრდა კომუნისტს“ და კითხულობს)

15

ჭადარა

(შემოდის კითხვის დროს. თან მოჰყვება 4 კომკავშირელი. ყველანი დრომდე შეუმჩნევლად დგანან).

მარო

(გაზეთში ეძებს იმ ადგილს, რომელიც უნდა წაიკითხოს).
მმ... ეს არ არის საინტერესო... ჰო... (კითხულობს) „...და ამგვარად, ამ დაწესებულებაში“ ჩვენს დაწესებულებაზეა ლაპარაკი... "ამ დაწესებულებაში ზნეობრივად მახინჯებისა, დამთხვეულებისა, დეგენერატებისა და პათოლოგიურ ტიპების გარდა ვერავის ვერა ვხედავთ. თუნდა ჩამოვთვალოთ ზოგიერთი: ერთი სულ იასნო დალშეს გაიძახის, მაგრამ მისი იასნოსი კაცს ვერა გაუგია რა, მხოლოდ დაღშე სად მივყევართ, თვითონაც არ გაეგება. მეორეა და ყოველ ქართულ ფრაზას, ყოველ სიტყვას რუსულად გითარგმნის, თითქო ამითი მაღალი ნოტარიუსის მოწმობა უნდა დაარტყასო... და თან ისეთი გველაძუაა, რომ მისგან ხეირიანს ვერაფერს ვერ გამოიტან. ერთია კიდევ და მის წინ იუბკიანს ვერავის ვერ გაუვლია, რომ მოურიდებელი და მსუნაგი წინადადებით არ მიმართოს... ამბობენ თანაც მექრთამეა თურმე გაცხარებული და კომბინატორი უსაშველო... არის ერთი კაცი, თითქო ცოცხალ ადამიანსა ჰგავს, მაგრამ მასაც ყველაფერზე ხელი ჩაუქნევია და მხოლოდ ჭორებს კრეფავს, თან რაზედაც უბრძანებენ, იმაზე პროექტებს ადგენს. ვისთვის? რისთვის? არ ენადვლება... ხვალ რომ უთხრან მთვარის რკინისგზის პროექტსაც შეადგენს და გულში კი შეიძლება ეცინება მთელს გარემოზე და თავის თავზედაც... ამჟამად კი ამ დაწესებულებაში ყველაზე უფროსი არის გამგის მოადგილე და... მართალია, პატიოსანია, გულუბრყვილოც, მაგრამ ბრიყვია, ჩერჩეტი და მოხერხებული თანამშრომლები, გარეშე პირები და სპეცები ისე ატრიალებენ, როგორც მოეპრიანებათ. ის მათ ხელში მხოლოდ თოჯინაა და სხვა არაფერი... ადგილკრმი? კოპუჯრედი? ეს ისეთ მკრთალ პიროვნებათაგან შესდგება, რომ თავიანთი სახე არა აქვთ, არც ცოდნა, არც გაგლენა და დაწესებულების შეტბორებულ ჭაობს ვერც ისინი წმენდენ... გარეთ კი არის ერთი ოჯახი, რომლის უხუცესი წარმომადგენელიც ამ დაწესებულების საქმეში ერევა, თუმცა მას სასტიკად აქვს აკრძალული ამ დაწესებულებაში მისვლაც კი და თუ ეს პიროვნება ბედავს, რომ ფრთა გაშალოს იმისთვის, რომ ამ ოჯახში არის "შირმა"... ამ შირმაზე ახლა მე თვით ვილაპარაკებ... მხოლოდ მე იმ შირმაზე კი არ მოგახსენებთ აი, იქ რომ დგას ჩინური ინარფსტაციებით შემკული და, რომელიც ასე აკმაყოფილებს მეშჩანურ ყოყოჩობას ამ ოჯახს ბურჯისას, არა! მე ვამბობ ცოცხალ შირმაზე, რომელსაც მეტად მაღალი სახელი აქვს, თანამდებობაც დიდი და ამ

სახელს ეფარებიან... მეორდება ის, რასაც წინათაც უჩიოდა ხალხი:
სად არის სამართალი? ღმერთი მაღლაა და მეფე შორს არისო.
ახლა? განა ახლაც ეგრე არ ითქმის? საკონტროლო ორგანოები
მაღლაა, ჩვენი ჭაღარა შორსაა.

ჭაღარა

არა, აქა ვარ!..

(ყველამ მოიხედა. უნებლიე გაოცება და ხმაური „ოჰ, ჭაღარა“. მაკას უნდა
წინ წაიწიოს. მაგრამ შეხედავს თუ არა ჭაღარას სახეს, ისევე უკან დაიხევს. მარომ
სიხარულისაგან კინაღამ მიაკივლა. მაგრამ თავი შეიკავა და თავისას განაგრძობს).

მარო (ჭაღარას)

ოჰ, რა კარგია, რომ თქვენ ჩამოხვედით. თქვენ მოსვლამდე კი კომ-
კავშირელთა ფხიზელმა, ახალგაზრდა თვალმა შემოიხედა ამ დაწე-
სებულებებში... ახლა დარწმუნებული ვარ, პარტიის საკონტროლო
ორგანოები რკინის ცოცხით გაგვიან ამ უვიცებს, ხამებსა და დე-
გენერატებს და გახურებული შანთით ამოდაღვენ ყოველგვარ უწ-
მინდურობას ამ დაწესებულების შინ და გარეთ.

ჭაღარა (მაროს)

გმადლობთ, ამხანაგო! მაშ ყველანი აქ ბრძანდებით? ეს კიდევ
უკეთესი... უწინარეს ყოვლისა შევეცეთ ეს შირმა და ხვალვე მიუგ-
დეთ მის პატრონს... (კომკავშირელები ჰკეცენ შირმას და მოშორებით
მიაყუდებენ).

მაკა

(უნდა მიმართოს ჭაღარას, მაგრამ ჭაღარას მტკიცე ხმა აჩერებს).

ჭაღარა

პატივცემულო მაკა! შენ იმდენად შემარცხვინე, იმდენად თავი მომ-
ჭერი, რომ არ ვიცი რისი ღირსი ხარ, მაგრამ მაინც მხოლოდ ამას
გაკმარებ, რომ ხვალვე წახვალ ჩვენს ყრუ სოფელში გამუდმებით იქ
საცხოვრებლად..

მაკა

(ხელებს ასავსავებს, რაღაცას ლუჰლულებს).

ჭაღარა

შეიძლება იქ კვლავ გამოსწორდე და კვლავ შეუდგე პატიოსან შრო-
მით ცხოვრებას... როგორც შენი ტოლი ქალები ცხოვრობენ იქა...

მაკა

(ცრემლი ყელთ ებჯინება)

შვილო!.. (გულს შემოეყრება, ქალები შემოესევინ და გაჰყავთ).

ჭაღარა

(მიდის ირაკლისთან, წინ გამოიყვანს, ახედ-დახედავს, თითქოს არ იცის რა

უყოს):

შე გათახსირებულო, შენა!.. გასწი, დამეკარგე, დამეკარგე სანამ გონება მთლად არ დამიკარგავს... (ირაკლი აწურული მიდის)...

1-ლი თანამშრომელი

(ჩუმად)

ო, შე პროექტებას ბუდევ, შენა!

მე-2 თანამშრომელი

შე ანფორმბიურო...

მე-4 თანამშრომელი

შე თხუნელა, შე მუდო... შენა...

ირაკლი

(უეცრად შამობრუნდება)

ნუ იცინით... თქვენც მოგხვდებათ და... მოგხვდებათ სწორედ... კაკალ გულში. (სწრაფად გადის).

ჭადარა

თქვენ კი ყველანი, ვინც დაწესებულებაში მსხურთბთ, ხვალიდანვე წარსდგებით ჩვენი საკონტროლო ორგანოების წინაშე... ახლა კი მარშ, ნახვამდის! (ყველანი გადიან მაროს გარდა, რომელიც მიღმა მდგომი ალტაცებით შესცქერის ჭადარას). თქვენ კი, უცხოელო, თუ რამ საქმე გაქვთ ჩემთან, გთხოვთ, იქ მობრძანდეთ, სამსახურში... (ამერიკელი, დარბაიძე და თარჯიმანი გავლენ. ჭადარა სავარძელში თითქო ძალზე მოქანცული ჩაეშვება). ოოჰ... ძლივს... (მძლავრად ამოისუნთქავს და შემდეგ კომკავშირლებს) აბა, ამხანაგებო, მოდით, დასხედით. გათმომეცით ყველა თქვენს მიერ შეკრებილი ცნობები და საბუთები.

1-ლი კომკავშირელი

ძალიან მოხვდათ, ხომ? (პაუზა).

ჭადარა

ყველაზე უფრო მე მომხვდა.

მარო (წინ წამოიწევს)

კაკალ გულში, არა?

ჭადარა

(ჯერ განცვიფრდება. შემდეგ წამოდგება. ღიმილით მიდის და ხელს ჩამოართმევს). არ ვიცი... შეიძლება!

1-ლი კომკავშირელი (ჭადარას)

ნუ სწუხართ, ამხანაგო... ხომ ხედავთ ჩვენ მოვდივართ ახალგაზრდები... ჩვენ დაგვემყარე და მეტის ენერჯით შევუდგეთ მომავალ

მშენებლობას.

(სიმღერა კომკავშირული).
ფარდა

1928 წ.